Surrexerunt ⁊c. Quod futuꝝ nouit vt ꝓpheta. quaſi iã factũ re- fert. Surgent filij eiꝰ eccliẽ. i. electi imortales. ⁊ tũc matrẽ q̃ eos aqua ⁊ ſpũ ſancto genuit beatiſſimã ꝑdicabunt. quę nunc quaſi miſera deſpicit. ſicut apoſtolus ait. Si in hac vita tm̃ ſperantes ſumus miſerabiliores ſumus omnibus hominibꝫ. Sꝫ quia ꝓ alia vita militamus. merito cum apparue- rit qḋ erimus. matrẽ noſtrã beatiſſimã ꝑdicabimus.

Poteſt ⁊ hoc qḋ dicit. Surrexerũt fi. e. ⁊ beatiſſi. ꝑdicauerũt. etiã nunc accipi. cum quis fideli um trãſceſis ſeculi erũ nis ad cęlum ducitur. Aliqñ eñ ſedere ad hu miliationẽ. ſurgere ad gloriam ꝑtinet. Unde de niniuitis dicitur in euangelio. Olim in ci- nere ſedẽtes peniterẽt. Et ſurgite poſtq̃ ſede ritis q̃ man. pa. dolo. Surgunt ergo filij ec- cleſię ⁊ beatiſſimã eãꝫ ꝑdicant. cum cęleſtibꝫ bonis ſublimati q̃nta ſit illa beatitudo aſpi ciunt. ⁊ hanc debita laude ꝯcelebrant. Lau dat eam vir ipſius. cũ bona quę ipſe dona- uit remunerat. Sed q̃ bus verb laudat oſtẽ dit. Multę fi. cõ.

Surget et vir eius ⁊ laudabit eam in iu- dicio dicens. Uenite bñdicti patris mei ⁊c. Qui quidem primitię dormientium reſurre- xit a mortuis. ſꝫ in iudi cio q̃nta ſit reſurrectõ- nis ſuę gl'a demõſtra- bit.

Multe filie ⁊c. Eccleſię hereticorũ et maloꝝ catholicoꝝ q̃ filię dicunt. vl' chriſti l' ecclię. quę a dñicis nõ ſunt remotę ſacramen tis ⁊ adoptionẽ filioꝝ quã nõ cuſtodierũt re ceperunt. Unñ iohãnes. De nobis exierunt. ſꝫ de nobis nõ ſunt. Quę ꝯgregauerunt diuitias bõa opa. ſ. ieiunia. elemoſinas. afflictõnẽ ⁊c. quę ſũt verę diuitię ſpũs. vbi pu ra mentis ſinceritate gerunt. ſꝫ ſine fide nihil proſũt. Sed ⁊ ille filię fruſtra congregant diuitias. De quibus. Multi dicũt in illa die. Dñe nõne i no. tuo de. eie. ⁊ in no. t. ũ. m. f. Sꝫ ⁊ confitebor tũc illis. q2 nũq̃ noui vos. Sꝫ has filias ecclia ſupgredit. quę fide caſta ⁊ ope ꝑfecto redemptoris ſui ve ſtigia ſectatur

Fallax ima. ⁊ va. eſt pul. ⁊c. Fallax eſt gloria laudis. quã ab ho mine accipit. vana pulcritudo caſtitatis. vl' opatõis bonę quã hominibꝫ oſtentat anima quę timore caret diuino. At illa ꝯſciẽtia vere laude digna quę timorẽ dei in omnibꝫ ſeruat. Ipſe eñ principiũ ſapiẽtię cuſtoſq̃ ꝟtu tum. Unde. Timor dñi ini. ſapiẽtię. Et alibi. Qui timet deũ: nihil negli- git. Hinc eſt qḋ iob ⁊ in ꝓſperitate virtutibus floruit. ⁊ in aduerſitate inſu perabilis ꝑmanſit. quia ꝟe dixit. Semꝑ quaſi tumentes ſuꝑ me fluctus ti mui deum. ⁊ pondus eius ferre non potui. Fallax eſt ergo ſimulatoꝝ grã. vanus decor opis ſtultoꝝ. Ecclia aũt quę in hoc ſeculi exilio conuerſatur in timore. q̃m ardentes virtutum lampades. venienti ad iudicium ſponſo offert. iure ab eo laudata. ianuam cum eo regni cęleſtis intrabit. Qualiter eam laudet oſtẽdit. Date ei de fruc.

Date ei. de fructu ma. ſu. ⁊c. Hoc vir ille de quo ſupra dictum ẽ vir eius ⁊ laudabit eam. qui angelis in fine ꝑcepturus eſt vt eccliam pꝰ hꝰ vitę certamen. poſt triturationẽ afflictionum ad regni gaudia introducãt ac ſibi vitę immortalitatis ſociam aggregẽt. ſcḋm hoc. Triticum aũt ꝯgre- gate in horreum meũ. Date ei de fructu manuũ ſuarum quia fructũ ſpũs facere curauit. caritatem. gaudiũ pacẽ ⁊c. ⁊ laudent eam in portis i iudicio ſꝫ ſine in ingreſſu patrię cęleſtis. non hominũ fauores ſupuacui. ſed opa ſua quę fecit examinante ⁊ probante ac remunerante deo cui eſt honor et gloria.

domus ſuę. ⁊ panẽ ocioſa non co- ſ Concluſio vel aſpice medit. Coph Surrexerũt filij eiꝰ ⁊ beatiſſimã ꝑdicauerunt ⁊ vir eiꝰ ſ Caput vel videat. laudauit eam. Res Multę filię congregauerũt diuitias. tu ſuper- ſ Eiulnus. greſſa es vniuerſas. Syn Fal- ſ al's gratia lax imago ⁊ vana eſt pulcritudo. mulier timens dñm ipa laudabit. ſ Conſũmauit. Thau Date ei de fructu manu- um ſuaꝝ. ⁊ laudent eam in portis opera ſua.

Incipit prologus ſancti hie- ronimi in librum eccleſiaſten

Emini me hoc ferme q̃nq̃n- nio cũ adhuc ro- mę eſſem. ⁊ eccleſi aſten ſanctę ble- ſille legerẽ. vt eã ad ꝯtemptũ huꝰ mundi ꝓuocarẽ. ⁊ omẽ qḋ in mũ- do cerneret putaret eſſe ꝓ nihilo. rogatũ ab ea vt in morẽ ꝯmentari oli. obſcura queq̃ diſſererẽ: vt abſ q̃ me poſſet intelligere q̃ legebat. Itaq̃ q̃m in procinctu noſtri ope ris ſubita morte ſubtracta ẽ. ⁊ nõ meruimꝰ a paula ⁊ euſtochiũ. talẽ vitę noſtrę habere ꝯſortẽ. tantoq̃ vulnere tũc ꝑcuſſus obmutui. nũc in bethleẽ poſitus anguſtiore vide licet ciuitate. ⁊ illiꝰ memorię ⁊ vo- bis reddo qḋ debeo. hoc breuiter ammonẽs. q2 nulliꝰ autoritatẽ ſe- cutus ſum ſed de hebręo trãſferẽs maxie. lxx. iterpretũ ꝯſuetudini me coaptaui in his dũtaxat q̃ nõ mul- tum ab hebraicis diſcrepabãt. In- terdũ aq̃lę quoq̃ ⁊ ſimachi ⁊ theo docionis recordatꝰ ſum vt nec no uitate nimia lectoris ſtudiũ deter- rerem. nec rurſum ꝯtra ꝯſcientiam meã fonte veritatis omiſſo. opini- onũ riuulos ꝯſectarer.

Ca. I

Uerba eccleſiaſtes fi. da. re. hie. Hiero. Tribus nominibꝫ vocatus eſt. ſalomon. id eſt. pacificꝰ. ⁊ ididia. id eſt dilectus dñi. q2 i regno eius pax. ⁊ dñs dilexit eũ. ⁊ coeleth. i. eccleſiaſtes grece: q̃ cę- tum. i. ecclãm cõgreget id eſt. ꝯcionator cuius ſermo nõ eſt ad vnuꝫ. ſꝫ ad vniũſos. Iuxta tria vocabula tria vo lumina ꝯpoſuit. prouẽ bia paruulos docens Unñ crebro quaſi ad fi lium loquit. Eccleſia- ſten. ad maturos. om nia eſſe breuia ⁊ cadu- ca oſtendẽs q̃ cernimꝰ. Canticũ cãticoꝝ. vbi conſummatã ſponſaꝫ ſponſi iungit amplexi bus. Niſi eñ vicia re liquerimus. ⁊ mortali pompę renunciantes nos ad aduentũ chri- ſti ꝑparauerimꝰ. nõ ꝟe dicemus. Oſculetꝰ me oſculo oris ſui. Pro pe hoc ordine phi do cent. prumũ ethicã. in- de phiſicã. ⁊ quẽ i his ꝑfeciſſe vidẽt ad theo logiam vſq̃ ꝑducunt. Notandũ quoq̃ q̃ i his diuerſus ẽ titulus. In ꝓuerbijs. Prouer bia ſalomonis f. d. r. iſrael. In eccliaſte. Uer ba eccliaſtes f. d. r. hie ruſalẽ. In quibuſdam codicibꝫ tã grecis q̃ la tinis iuenit additum. iſrael. ſꝫ male. In cãtico canticoꝝ. nec filiꝰ dauid. nec rex iſrael. ſiue hieruſalẽ ſꝫ tm̃ canticũ canticoꝝ ſalomõis. Sic eñ ꝓuerbia. q̃ rudis iſtitutõ. ad. xij. tribus ⁊ ad totũ ꝑtinẽt iſrael. ⁊ quõ ꝯtẽptus mũdi. nõ niſi metropolitis cõ uenit. i. habitatoribꝫ hirlm. ita canticũ canticoꝝ ad eos ꝓpꝛie q̃ tm̃ ſupna deſiderãt. Ad icipientes ⁊ ꝓficiẽtes ⁊ paterna dignitas. ⁊ ꝓpꝛij regni auto ritas. ad ꝑfectos vero qui nõ timẽt. ſꝫ amant: ſolum nomẽ ſufficit. ⁊ eq̃lis magiſter eſt. ⁊ neſcit ſe eſſe regem

Grego. Quomõ hic liber ſit legendꝰ et exponendus: ſic dicit. Eccleſia- ſtes aũt ꝓpꝛie dr̃ ꝯcionator. In contõne vero ſentẽtia ꝓponit. ꝑ quã tumul tuoſę turbę ſeditõ ꝯpꝛimat. et cum multi diuerſa ſentiũt: ꝑ concionãtis ra tionem ad vnã ſententiã ꝑducunt. Hic igit liber iõ ꝯcionator dr̃. q2 i eo ſa lomon tumultuãtis turbę ſenſum ſuſcipit. vt ea ꝑ inquiſitõem dicat. q̃ for taſſe ꝑ temptationẽ impita mens ſentiat. Nam quot ſentẽtias ꝑ inq̃ſitõꝫ mouet. tot ꝑſonas in ſe ſuſcipit. ſꝫ ꝯcionator verax. velut extẽſa manu. om niũ tumultũ ſedat. ⁊ ad vnã reuocat ſentẽtiã. cũ in fine ait. finẽ loquẽdi. o. p. a. deũ time. et mãdata eiꝰ obſer. hoc ẽ ois hõ. In hoc aũt qḋ dicit. finem loquẽdi omẽs ꝑiter audiamus. inuit q2 ſolus locutus non eſt. Sunt ergo alia in hoc libro. q̃ ꝑ inquiſitõem mouẽt. alia q̃ ꝑ rationẽ ſatiſfaciũt. alia quę ex temptanti aio ꝓfert. ⁊ mundo adhuc deditꝰ. alia i q̃bus ea q̃ rõnis ſunt diſſerat atq̃ animũ a delectatõe ꝯpeſcat. Nanq̃ ait. Hoc itaq̃ mihi viſum eſt bonũ vt comedat q̇s et bibat ⁊c. Et poſt. Melius eſt ire ad do mũ luctꝰ q̃ ad domũ ꝯuiuij. Illḋ ex ifirmi ꝑſona: ſꝫ ex rõe. Sibi etiã diuer ſas cogitatõnũ temptatões exponẽs ait. Unus iteritus homĩs eſt. ⁊ iumẽ torum ⁊c. Quid habet amplius ſapiẽs ſtulto: niſi vt ꝑgat illuc vbi ẽ vita

Ca. I

ſ Concionatoris. ſ paterna dignitas. ſ ꝓpꝛia autoritas

Uerba eccleſia ſtes filij dauid regis

has aũt pſonas diligẽter lector inſpiciat · ne in epicuri dogma incurrat
¶ Rabinus. Tradunt hebrei hunc librũ ſalomonis eſſe agentis penitẽtiã quia in ſapientia diuitijſq confiſus · p mulieres deũ offenderit. Secum eñ omnia vana reputauit eſſe. ⁊ ad miſeriã deuenire eos q̃ i eis ſpẽ ponunt.
¶ Allego. Pacificus ⁊ dilect⁹ dei patris filius ⁊ eccleſiaſtes noſter chriſtus eſt q̃ inimicicias in carne euacuãs · vtraq fecit vnũ dicẽs. Pa. me. do. vo. pa. re. vobis De quo. Hic eſt filius m. di. in quo mi. bñ c. ip. au. Qui eſt caput eccle: nõ ad ſinagogam ſꝫ ad multitudinem gentiũ loquẽs Rex hieruſalẽ ſpũalis filius dauid · de quo miſerere noſtri dñe fili dauid. ⁊ oſanna filio dauid Verbũ quoq dei nõ fuit ad eũ ſicut ad hieremiã · ⁊ ad ceteros pphas · Ipſe enim verbum ⁊ ſapientia · ipſe eñ diues ⁊ paup ipſe rex glorie potens ipſe verba loquit̃ ad eccleſie viros · ad aplos Unde. In om. ter. ex. ſonus eoꝝ · ⁊ in fi. orb ter. ver. eorum
¶ Vanitas vanitatum. Hiero. Pro vanitas vanitatũ ſm quoſdam interpretes poſſumus dicere. Vaporem fumi · ⁊ aurã tenuem · q̃ cito ſoluunt̃. Vñ vniuerſitas caduca oñditur. Que eñ vident̃ tpalia ſunt · que aũt non vident̃: eterna Sine q creatura vanitati ſubiecta eſt · ⁊ ingemiſcit ⁊ pturit · ⁊ pſtolat̃ reuelatõez filiorum dei · ⁊ nũc ex pte cognoſcim⁹ · ⁊ ex pte p. ⁊ tamdiu omnia vana donec veniat qđ pfectum eſt
¶ Antequã ſuã ponat ſententiã quendã apparatũ videt̃ · ⁊ ornamentũ facere cum dicit. Vanitas vanitatũ ⁊ omnia vanitas Poſtea a maiori. id ẽ ab homine incipit · oſtendẽs ipſum vanitati ſubiectum · id eſt · mirabilitati Et hoc eſt Vanitas ⁊c.
¶ Vanitas omnis hõ viuens. Quãtomagis cetera: Vñ. vanitati ſubiecta eſt creatura nõ volẽs · ſꝫ pp. e. q. ſ. e. i. ſpe. Quidquid eñ non eſſe poteſt vanitas dici poteſt · quia mutari poteſt. Solus deus ſemp idẽ eſt qđ eſt · qđ aũt mutat̃ · quodãmõ euaneſcit et non eſt qđ erat · ad cõpatõem creatoris. omnis creatura vanitas poteſt dici ⁊ quaſi nihilũ cõputari.
¶ Hiero. Si cuncta q̃ fecit deus valde bona · quõ vanitas: ⁊ etiã vanitas vanitatũ: Ut ſicut in cantico canticoꝝ: inter omnia carmina excellens carmen oſtendit̃. ita hic magnitudo vanitatis monſtret̃. Similiter i pſalmo. Uniuerſa va. oĩs hõ vi. Si viuẽs vanitas g̃ mortu⁹ vanitas va. Sꝫ poſſum⁹ celũ ter · ⁊ cetera bona quidẽ p ſe dicere ſꝫ deo cõpata: quaſi nihil eſſe · vt lucerna in ſolis cõpatione nec cernit̃ lucere · ⁊ ſtellarum lumina orto ſole obſcurant̃. Ita aſpiciens elementa ⁊ reꝝ multiplicẽ varietatẽ admiror quidẽ opm multitudinem. ſꝫ recogitans omnia tranſire · ⁊ ſuo fine ſeneſcere ſolumq deũ idem ſemp eſſe qđ fuerit · cogor non ſemel ſed bis dicere vanitas vanitatũ ⁊ om. va.
¶ Quid habet am. hõ. Poſt generalẽ ſententiã · ad varios labores hominum verba conuertit · qui fruſtra laborantes · congregãt diuitias pituras ambientes honorẽ. ſ. quibus ſubito dicit̃. Stulte hac nocte morieris · cuius erunt que congregaſti. maxime cum ex omni labore nihil ſecum ferant · ſꝫ nudi in terrã redeunt · vñ ſumpti ſunt.
¶ Generatio p̃. ⁊c. Hiero. Prima recedit generatõ iudeoꝝ · ⁊ ſuccedit generatõ de gentib⁹ congregata. Terra aũt tam diu ſtat · q̃diu ſinagoga recedente eccleſia omnis introeat · cum eñ pdicatũ fuerit euangeliũ in toto orbe tunc erit finis quo iminente celum ⁊ ter. trã. ⁊ ſignanter nõ ait · terra in ſeculis ſtat · ſꝫ in ſeculo. Nos aũt deũ laudamus non in vno ſeculo · ſꝫ in ſeculis ſeculorum
¶ Generatõ p̃. ⁊c. Quid vanius terra manet facta p homine · homo terre dominus in puluerẽ reducit̃ · ſtat aũt terra in ſeculũ · nõ in ſeculum ſeculi quia celũ ⁊ ter. trã. ⁊ ecce noua facio oĩa
¶ Orit̃ ſol. Ipſe ſol qui ad lumen eſt · ortu ⁊ occaſu quotidie mundi interitum demonſtrat · qui p occultas vias orit̃ ⁊ occidit. Hoc aũt ideo dic̃ · vt doceat mutationib⁹ tpm ortu ⁊ occaſu ſideꝝ · humanam naturã labi dũ neſciat homo

§ Male opinant̃ quidã nos his verbis ad voluptatẽ luxuriamq puocati · cum

hieruſalem · Vanitas vanitatũ di-

potius omnia que cernimus: vana eſſe conuincantur.

xit eccleſiaſtes. Vanitas vanitatũ

§ etiam his. § vanitas · quia.

⁊ omnia vanitas. Quid habꝫ am-

pli⁹ homo de vniuerſo labore ſuo

§ nihil † § qz § non vides quod videras § mor

quo laborat ſub ſole: Generatõ p̃

te · § vides quod nõ videras · § naſcitur ·

terit ⁊ generatõ aduenit · terra ve

† § bonis § Generatõ pterit quod ipſe ſol mutatione ſua probat § chriſtus · malis ·

ro ineternum ſtat. † Orit̃ ſol ⁊ oc

§ Hiero. Ducit ſe vel ſecñdũ aquilã. aſpirat. Symach⁹ et theodotio · recurrit · qz. ſ. ſol reuertitur ad locum ſuũ · et ibi vnde pa⁹ regreſſus fuerat. aſpirat.

cidit · ⁊ ad locum ſuũ reuertit̃. ibi-

§ In hyeme ·

q renaſcens girat p meridiẽ · ⁊ fle-

§ In eſtate.

ctitur ad aquilonẽ Luſtrãs vniuer

ſa in circuitu pgit ſpũs · et in circu-

§ p zodiacum.

los ſuos reuertit̃. Omnia flumina

intrant in mare · ⁊ mare nõ redun

dat. Ad locum vnde exeunt flumi

† § non ſolum phiſice ſed et ethice

na reuertuntur · vt iterum fluant.

§ rerum cauſe et nature.

Cuncte res difficiles · nõ poteſt ho

§ alijs · § plene · † § quia videmus per ſpeculum in enigmate ·

mo eas explicare ſermone · † Non

§ vt plene videns

ſaturat̃ oculus viſu nec auris au-

§ alio docẽte § vt hõ mortuus ·

ditu impletur. Quid eſt quod fuit

¶ Hiero. Sol iuſticie ⁊ bonis orit̃ · ⁊ malis occidit · ⁊ ortus nos trahit ad patrem Ad hoc eñ venit · vt nos de terris ad celum leuaret · ⁊ diceret. Cũ exaltatus fuero a ter. om. tra. ad m. ip. Nec mirũ filiũ trahere ad ſe credẽtes cũ ⁊ pater ad eũ trahat Nemo eñ venit ad me · niſi pater q̃ miſit me traxerit eũ Sol iſte ⁊ iacob de terra ſua egrediẽti occidit · ⁊ item cũ de ſyria terrã pmiſſionis intraret · ortus eſt ei Loth q̃z cuz egreſſus de ſodomis venit ad ciuitatẽ ad quã feſtinare ſibi fuerat i paratũ · aſcendit i mõtem · ⁊ exiuit ſol ſup ſegor Aliter. Sol qñ p auſtrũ currit vicinior terre eſt · qñ p aquilonẽ: ſublimior Forſitan his qui hyemis ⁊ tribulatõis frigore coartantur (ab aquilone eñ exardeſcũt mala ſuper terrã) vicinior eſt ſol iſte iuſticie · his vo qui ſub borea calore p uant̃ eſtiuo incedit p cui et p ſuos circulos vnde pfectus eſt reuertitur Cum eñ traxerit omnia ad ſe ⁊ vniuerſos ſuis radijs illuſtrauerit · fit reſtitutõ pñcipalis · ⁊ eſt de⁹ oĩa in oĩb⁹ · Symachus hocita interptat̃ · vadit ad meridiẽ · ⁊ circuit ad boreã · pambulans vadit ventus · et p q̃ circuierat reuertit̃ ventus
¶ Allego. Sol chriſt⁹ q̃ oĩa viuificat et illuminat ſpũalis grẽ ſplẽdore et virtute · qui orit̃ fideli occidit infideli
¶ Hiero · Vadit ad auſtꝝ et girat ad aquilonẽ · vl girãs girando vadit ſpũs · et in circulos ſuos reuertit̃. Hinc exiſtimare poſſum⁹ · in hyeme ſolem ad meridianã plagã currere · in eſtate ad ſeptẽtrionẽ · et inde p eq̃noctium · autũnũ habere pricipiũ. Sed pnnũ ſpũm fauonio tepẽte. qm̃ in vere omnia in fetũ prumpũt Q aũt ait girãs gi. va. ſpi. ⁊ in cir. ſuos re. vl ipm ſolẽ ſpũm noĩauit. q aĩal ſit et ſpiret ⁊ vigeat. ⁊ annuos orbes curſu ſuo expleat. vt ait poeta · Interea magnũ ſol circũuoluit̃ annũ. vl q etiã lune lucentem globũ ⁊ aſtra tytanea ſpũs int⁹ alit. totãq infuſa p artus mens agitat molẽ ⁊c Non de annuo ſolis curſu. ſꝫ de quotidianis eius ſemitis loquit̃ obliqua eñ ⁊ fracta linea p auſtꝝ pgit ad boreã. ⁊ ita ad orientẽ redit̃
¶ In circuitu pergit ſpũs. Ipm ſolẽ ſpũm vocat · q̃ animat ⁊ inſpirat ⁊ viuificat oĩa. ſicut i vere. qđ mũdi principiũ putat̃ ſingulis ãnis videmus Oblique eñ p zodiacũ currit ſol. Vñ i hyeme ad auſtꝝ vergit · eſtate ad boreã. ne ſi ſp eodẽ mõ pcederet. alia calor alia frigus cõſumeret
¶ Omnia flumina Dicunt philoſophi aquas dulces q̃ mari influunt vl ardente ſole cõſumi. vl ſalſuginis maris eſſe pabula. ſꝫ eccleſiaſtes noſter cõditor aquaꝝ dicit eas p occulte terre venas ad capita fontiũ regredi et de matrice abyſſo. in ſua ſp ebullire principia
¶ Poſſumus p flumina ⁊ mare. humanũ genus accipe. qđ in terrã vnde ſũptum eſt redit. ſcđm illud. Terra es et in terram ibis Nec terra impletur multitudine mortuoꝝ Et hieronim⁹ dicit torrentes non flumina eo q cito tranſeant ·
¶ Hiero. Oĩes torrẽtes ⁊c. Recte turbide aque. in mare vñ ſubſtiterãt · reuertunt̃ · ⁊ ni fallor: torrens ſine additamento nuſq̃ in bono accipit̃ Nã torrente vo. t. potabis eos Cum additamento ſaluator ad torrentem cedron tradit̃. et helyas ad torrentẽ chorec latitat. q̃ et ipſe ſiccat̃: nõ adimpletur mare inſatiabile quõ in pũerbijs ſanguiſuge
¶ Cũcte res diffi · Nõ põt hõ cauſas ⁊ naturas reꝝ explicare. nec oculus ad plenũ intueri. nec auris iſtruẽte doctore ad ſummã puenire. Videmus eñ nũc p ſpeculũ in enigmate et ex pte donec veniat qđ pfectũ ẽ. qđ i hoc mortali corpe eſſe nõ poterit. Hec ſentẽtia cõtra eos eſt q̃ ſine labore · ⁊ diſcendi ſtudio ſcãs ſcripturas ſe nouiſſe putãt · et ſe ſapientes cum inſipientes ſint.
¶ Quid ẽ qđ. Hiero. De his videt̃ dicere q̃ ſup enũerauit. ſ. de mole terraꝝ · ortu ſolis et occaſu · curſu fluminũ magnitudie occeani. omib⁹q

que aut cogitatione aut viſu aut auribus diſcimus· ꝙ nihil ſit in natura nouū· ab initio eīn ꝛ homines nati ꝛ mortui ſunt· ꝛ terra ſuꝑ aquas libra/ta· ꝛ ſol ortus occubuit. ꝛ auibus volare· ꝛ natare piſcibꝰ· ꝛ ceteris ꝓpria: a deo artifice ꝯceſſa. Huic ſiſe comicꝰ ait Nihil ē dictū qḋ ñ ſit dictū priꝰ Hoc cū exponeret donatꝰ. Pereant inquit qui ante nos noſtra dixerūt. Si ita in ſermonibus q̄nto magis in amminiſtratōe mūdi· que ab initio ſeculi ſic ꝑfecta eſt· vt requieſceret deus ab omībꝫ opibus ſuis die ſeptima.

Hæc occu· p· ꝛc. Hiero. Verbū aman. Aquila. lxx. theodotio· ꝑ yſitamon qḋ latine diſtēſio· eo ꝙ in varias ſolicitudines mens hoīs diſtēta ſani eſt. Symachus ꝓo ſiſaman. i. occupatōꝫ trāſtulit. Itaqꝫ ſiue diſtenſionē ſiue occupatōꝫ· ſiue q̇d hmōi dixerūꝰ ad ſuꝑiorē ſenſū cūcta referunt.

Hæc. oc· p· ꝛc: Pulcre cauſa ꝑmiſſa data eſt a deo occupatō · ſic illḋ ꝓpter quod tradidit eos deus in paſſiones ignominię· ꝛ item· ꝓpter quod tradidit deus eos in reprobum ſenſum

Quid eſt ꝛc. De naturis i p̄cipio mū/di creatis· ꝛ de ſucceſſione earum · quō veni/unt ꝛ tranſeūt· vt ho/mo morit. homo naſcitur· eadē natura ē na/ſcentis. quę fuit moriē/tis· ſic de auibus piſci/bus ſerpentibus ꝛ omnibus animantibus · ſic de herbis· arboribꝫ et alijs natis · nihil nouū inuenitꝰ qḋ antea non eſſet. Nihil ꝑteri/tum qḋ poſt non fiat. Unde. Requieuit deus die ſeptimo ab omni ope ſuo a nouarum creatione naturaꝝ· nō a gubernatōne · ſcḋm illud. Pater meus vſqꝫ modo opatꝰ · ꝛ ego opor. ſic ex primordialibus rerum ſeminibꝫ totius ſeculi tempꝰ naturali curſu ꝑagitur

Nec valet ꝛc. Hiero . Eſt ne verbū de quo dicatꝰ Vide hͦ nouum eſt. Jam enim fuit in ſeculis quę fue/runt ante nos. Aptiuſ ſymachus . Putas ne eſt qui poſſit dicere· vide hoc nouum eſt. Jam eīn factū eſt in ſeculo· qḋ fuit añ nos

ꝉ ſ In natura ſ hō naſciturus
Ipſum qḋ ꝉ futuꝝ eſt Quid eſt qḋ
factum eſt: Ipm qḋ faciendum eſt
ſ quod non ante fuerit·
Nihil ſub ſole nouū· nec valet q̄ſ/
q̄ꝫ dicere· ecce hoc recens eſt. Jaꝫ
eīn ꝑceſſit in ſeculis q̄ fuerūt ante
ſ apud nos
nos . Non eſt prioꝝ memoria· ſed
nec eoꝝ quidē q̄ poſtea futura ſūt
erit recordatō apud eoſ qui futuri
ſunt in nouiſſimo Ego eccleſiaſtes
ſ ſpōte·
fui rex iſrael in hieruſalē· ꝛ propo/
ſ varia curioſitate·
ſui in animo meo q̄rere ꝛ inueſti/
ſ cauſas omniū
gare ſapiēter de omnibus quę ſūt
ſub ſole. Hanc occupationē peſſi/
ſ ꝑmiſit ſ carnalium·
mam dedit deus filijs hominum .
ſ ne ꝑficerent ſ quanto plus inquiritur tanto plus dubitatꝰ ·
vt occuparētur in ea. Uidi q̄ fiunt
cuncta ſub ſole· ꝛ ecce vniuerſa va
ſ dum diuerſis cogitatōibus rapitur
† ſ a recto deprauati
nitas ꝛ afflictō ſpūs † Peruerſi dif
ſ peccator cū i ꝓfundū venerit vici. cō .
ꝉ ſ non ſunt digni numero
ficile corriguntꝰ· ꝛ ſtultoꝝ ꝉ infinitꝰ
vt ſancti de quibus dicitur. Dinumerabo eos·
eſt numerus Locutus ſum i corde
meo dicēs Ecce magnꝰ effectꝰ ſum
† ſ quā petij a dn̄o p̄ ceteris· ꝉ ſ non
ꝛ ꝑceſſi omēs † ſapia qui ꝉ fuerūt añ
abraam non moyſen· et ceteros· ſed qui fuerū t ante me in hieruſalem·
me in hieruſalē· ꝛ mēs mea contē/
ſ non ait lo
plata eſt mlta ſapiēter. ꝛ didici · de
cutus ſum· quia multa ſcimꝰ q̄ eloqui ñ poſſumus·
dicꝫ cor meū vt ſcirē prudētiā atqꝫ
doctrinam· erroreſqꝫ ꝛ ſtulticiam·
ſ Hiero. Cognoui quia et hoc eſt paſtio venti ſiue ꝑſumptio ſpūs ·
ꝛ agnoui ꝙ i his quoqꝫ eſſꝫ labor
ſ Quāto magis quis ſapiē
ꝛ afflictō ſpūs· eo ꝙ in multa ſapiē
tiaꝫ aſſequitꝰ· eo magis vicijs ſubiacere idigna
tia multa ſit indignatio · ꝛ q̄ addit
tur· et ꝓcul eſſe a virtutibꝰ quas requirit
ſciētiam addit ꝛ dolorem

Uidi ꝛc. Conſi/deraui omnia mūda/na · ꝛ vidi vanitatem ꝛ maliciam eē. i. miſerias ſpūs quibuſ animꝰ diuerſis fatigatus co/gitationibus laborat cognoſcere· quod ho/mini nō ꝯceditur.

Hiero . Uerbum routh· aquila ꝛ theo/dotio noimen . ſymachus· bocheſin. lxx. ſy/rū expſſere· non hebre/um: dicentes ꝑlireſim Noimen ꝛ bocheſis a paſſione vocabulū eſt ꝛ ꝑlireſis melius voluptatem q̄ꝫ ꝑſumptōēꝫ ſonat. Dicitꝰ añt quod agat vnꝰquiſqꝫ qḋ velit· ꝛ ſibi rectū eē videatur atqꝫ in diuerſa libero hoīes ferantꝰ ar/bitrio· ꝛ vana ſūt vniuerſa ſub ſole dum inuicēꝫ nobis in maloꝝ et bonoꝝ finibus diſ/plicemus. Dicebat mihi hebręus quidā qḋ routh hoc loco magis afflictionem et maliciam. q̄ꝫ paſſioneꝫ ꝛ voluptatem ſignificaret· non a malo boni contrario · ſed ſcḋm hͦ ſufficit· diei ma. ſu. Quā greci ſignificātiꝰ cathuſiā vocant. et eſt ſenſus. Cōſideraui vniuerſa q̄ in mūdo fiūt et nihil aliud deprehendi· q̄ꝫ vanitatē et malicias. i. miſerias ſpūs q̇bꝫ aīa diuerſis cogitationibus affligitur.

Nec va. q̄ſ· di. Uere nihil nouū quia non poteſt dici· ecce hoc nouum. Jam eīn ꝑceſſit ꝛc. Nec putemus ſigna atqꝫ ꝓdigia ꝛ multa quę ar/bitrio dei noua in mundo fiunt· in prioribus ſeculꝰ iam fuiſſe· ꝛ locum inuenire epicurum· qui affirmat ꝑ innumerabiles ꝑiodos eadem his in locis · ꝛ ꝑ eoſdem fieri. Alioquin ꝛ iudas crebro prodidit· ꝛ chriſtus paſſus eſt ſepe pro nobis· ꝛ cetera quę facta ſunt ꝛ futura· in eoſdem ſimiliter ꝑiodos reuoluentꝰ Sed dicendum eſt ꝙ ꝑſcientia· ꝛ ꝑdeſtinatōne dei iam ea facta ſunt· quę futura ſunt

Jam eni ꝛc· Sicut ꝑterita quę olim fuerunt apud nos · abſcondit obliuio· ſic quę nunc fiunt qui naſcituri ſunt ſcire non poterūt· ſilentio eīn ꝑibunt. ꝛ quaſi non fuerint abſcondentꝰ. Vanitas eīn vanitatū ꝛ omnia vanitas· quia omnia more fluentis aquę tranſeunt· ꝛ nō redibunt· cui ſententię totus mūdus acclamat ꝛ maxime genus humanum.

Non eſt pri. me. Hiero. Seraphin ꝓpterea faciē dei ꝛ pedes velāt quia prima ꝛ extrema coopta ſunt. Juxta. lxx. Nō eſt memoria primis ꝛ q̇dem nouiſſimis· qui futuri ſunt. Nō eſt memoria cū his q̇ futuri ſunt i nouiſſimo. Jdem in euāgelio. Erūt primi nouiſſimi ꝛ no. pri. ꝛc . Et quia deꝰ vt benignus ꝛ clemēs· minoꝝ quoqꝫ omniū recordatꝰ· his qui nouiſſimi eē meruerunt· nō tantā dabit glām q̄ꝫtaꝫ his q̇ ſe humiliātes nouiſſimi i mūdo eſſe voluerūt . Uñ pꝰ Nō eſt memoria ſapiēti cū ſtulto in eternum

Et ꝓpoſui ꝛc. Uſqꝫ. dedit deus fi· ꝛc. Cui ſiſe eſt. Propter qḋ tradidit deꝰ eos in reprobū ſenſum. i. ꝑmiſit tradi. Propoſuit ḡ eccl'iaſtes p̄mo omniū cor ſuū ad ſapiam reqrendā· volens vltra licitū cauſas rōneſqꝫ cognoſcere. cur ꝑuuli corripiantꝰ a demone. cur pij ꝛ impij pari naufragio demergantꝰ· an hec ꝛ hꝰmōi caſu. an dei iudicio veniāt. Si iudicio: vbi iuſticia: Si nō iudicō· vbi ꝓuidentia: hec inq̇t noſſe deſiderās· intellexi ſuꝑfluā curā ꝑ diuerſa cruciantē· a deo hominibꝫ datam vt cupiāt qḋ licituꝫ nō eſt ſcire· ꝛ hoc ꝓpter ſuā curioſitatē quā ſponte incurrerūt.

Huculqꝫ generalr de vanitatibꝫ ſeculi agit· hinc ad ſe ipm redit· ꝛ quis eſſet: oñdit· quō omnia ꝯgnouerit docuerit. Uñ Et ꝓpoſui i aīo m, ꝛc.

Peruerſi difficile. Hiero. Peruerſus nō poterit adornari. et īminutio non poterit numerari. Qui eīn ꝑuerſus eſt niſi añ corrigatur nō poteſt adornari· recta ornātur· curua corriguntꝰ. hoc contra hereticos qui q̄ſdam naturas introducunt· quę non recipiunt ſanitatem· et quia imminutio. i. qḋ deeſt· nō poteſt numerari. Primogenita tm̄ iſrael numerata ſūt feminę vero et ſerui et ꝑuuli et vulgus ex ęgipto nequaq̄ꝫ plenitudo · ſed i minutio exercitus non numeratꝰ. Poteſt et ſic intelligi· tanta malicia eſt in mundo vt ad integrum ſtatum nec redire valeat· in q̄ ꝑditus eſt. Aliꝰ Omnibus in integrum ꝑ penitentiā reſtitutis· ſolus dyabolus in ſuo ꝑmanebit errore· cuncta eīn quę ſub ſole ſunt. eius arbitrio et malignitate euerſa ſunt. dum eius inſtinctu peccata cumulantꝰ. Deniqꝫ tantus eſt numerus ſeductorum quos a grege domī rapuit: vt nō poſſit ꝯprehendi

Errores ꝛ ſtulticiā. Prima ſapientia eſt ſtulticia caruiſſe· qua carere non poteſt. niſi qui intellexerit eam. Unde plurima in rebus noxia ſūt creata vt dum ea vitamus ad ſapientiam erudiamur Equalis ergo ſtudij fuit ſalomoni ſcire ſapientiam et ſcientiam. et e regione errores et ſtulticiaꝫ vt hec appetendo· illa declinando· eius ſapientia ꝓbaretur. Sed i hoc q̄ꝫ dicit ſe paiuiſſe ventos. et non valuiſſe ꝯprehendere veritatem de ꝑſumptione ſpiritus ſiue paſtione venti· quod ſepius in hoc libro ſupra diſſe/ruiſſe ſufficiat

Et q̄ addit ꝛc. quia potētes potenter tormenta patientꝰ. cuicūqꝫ plꝰ committitur plus exigitur ab eo. ideo apponit dolorem qui apponit ſcientiam. et contriſtatur mērore ſcḋm deum pro delictis ſuis. Unde apoſtolus Et quis eſt qui me letificet niſi qui corrigitur ex me· niſi forte et hoc intelligendum ꝙ ſapiens doleat tantum latere ſapientiam· nec ita prebere ſe mētibus vt lumen viſui· ſed ꝑ tormenta quedam et intolerandum laborē iugi meditatōe et ſtudio ꝑuenire·

¶ Dixi ergo ⁊c. Hiero. Veni. Nūc temptabo te in leticia ⁊ videbo in bono. ⁊ ecce etiā hoc eſt vanitas. Poſtqꝫ in multitudine ſapie ⁊ adiectōe ſcīe dolorē ⁊ laborē eſſe deꝓhendi. ⁊ nō aliud q̄ȝ caſū ⁊ ſine fine certamen. tranſtuli me ad leticiā. vt luxu fluerē. ꝯgregarē opes. diuitijs abundarē. et picturas volūtates carperē; anteqꝫ morerer. ſꝫ in hoc vanitatē ꝓſpexi. dum ꝑterita voluptas pñ-tes quidē delectat. et exhauſta ñ ſatiat. Nō ſolū corꝑalis leticia. ſꝫ etiā ſpūalis eſt tēptatio poſſidēti. vt egeaꝫ cōpiēte ſtimulo ⁊ angelo ſathāe q̄ me collaphizet ne eleuer. Vñ ſalomon. Diuitias et pauꝑtates ne dederis mihi. ſtatimqꝫ ſubdit ne ſatiatꝰ mendax fiā. ⁊ dicā quis me ꝯſpicit. Siquidē ⁊ dyabolꝰ ꝑ bonoꝝ abundātiā cecidit. Vñ apl's. ne ī ſuꝑbiā elatus ī iudiciuꝫ incidat dyaboli. i. ī tale iudiciū in qd ⁊ dyabolꝰ īcidit. Poſſumꝰ etiā ſpūalē leticiā ſicut cetera dicere vanitatē ꝙ eā nūc ꝑ ſpeculū videamꝰ. ⁊ in enigmate. cū aūt facie ad faciem. tunc non vanitas erit ſed veritas

¶ Riſumqꝫ ⁊c. Hiero. Riſū dixi amētiā. ⁊ iocunditati dixi Quid hoc facis. Vbi nos dicimꝰ amentiā. ī hebꝛeo habet molal. qd ſꝫm aquilā errorem ſꝫm ſymachū tumltum ꝓ quo. lxx. ⁊ theodotō ꝑyforan. qd exꝑmi ꝑt circūlatoꝛ. Quō igitur hi q̄ circūferunt omni vento doctrīe inſtabiles ſunt. ⁊ in diuſa fluctuant. ſic illi q̄ rident quib' d'. ve vobis q̄ ridetis. errore ſeci ſra-ptant. nō intelligētes ruinā peccatoꝝ ſuoꝝ neqꝫ plangētes. ſꝫ hec bona putātes eterna. nude plāgere deberēt exultātes. Pōt hoc ⁊ de hereticis accipi. q̄ falſis dogmatibus acq̄ſcētes. leta ſibi ⁊ ꝓſpera ꝓmittunt

¶ Cogitaui ⁊c. Ebrietas animi vigorē mutat. quā q̄ pōt ſapia ꝑmutare ⁊ vt in quibuſdā codicib' habet obtinere leticiā ſpūalē. is poterit ad hꝰ rei ſapiam ꝑuenire. q̄d in hac vita appetēdum q̄d vitandū

¶ Plātaui vineas ⁊c. In domo diuitis ñ ſolū aurea vaſa. ⁊ argētea ſꝫ ⁊ lignea ⁊ fictilia. agri ⁊ orti ꝓpter infirmos. nā q̄ infirmꝰ eſt: oleribꝰ veſcit' plantant' arbores. nō oēs fructifere vt in latinis codicib'. ſꝫ omīſ fructus. i. diuerſaꝝ frugū atqꝫ pomoꝝ. quia diuerſe ſunt grē in ecc'ia. aliꝰ oculꝰ alius manus ⁊c. et q̄ verecundiora ſunt noſtra. his maiorē honorē circūdamus. Inter iſtas fructiferas arbores. tenet primatū lignū vite. qd eſt ſapia. ſine qua cetera ligna ſiccabunt'

¶ Et extruxi m. ⁊c. Ligna infructuoſa nō alunt' ymbre celeſti. ſꝫ aquiſ que in piſcinis de riuulis colligunt'. Nam egiptus humilis ⁊ iacens quaſi ortus oleꝝ in terrenis ⁊ de ethiopia veniētib' aquis: irrigat'. terra xo ꝓmiſſionis que montuoſa eſt et erecta. tempanea ⁊ ſerotinā expectat de celo pluuiam.

¶ Ca. II

ſ More concionatoris ſententi-
DIxi ergo in
am vulgi in ſe ſuſcipit. et falſaꝫ eſſe oſtendit
corde meo. Vadam et
affluā delicijs. ⁊ fruar boniſ. Et vi-
ſ Ve vo-
di ꝙ hoc quoqꝫ eſſet vanitas. Ri-
bis qui ridetis. q2 lu. † ſ decipiunt' qui carnis
ſumqꝫ †reputaui errorē ⁊ gaudio
gaudia ſequunt'. et ꝑpetuū putant. quod fugit
dixi. Quid fruſtra deciperis? Co-
velut vmbra. Poteſt et de hereticis accipi qui
gitaui i corde meo abſtrahere a vi-
falſis dogmatibus adquieſcentes leta ſibi pro-
no carnem meā. vt animū meum
mittunt. cum ſint filij ꝑditionis
transferrē ad ſapiam. deuitaremqꝫ
ſtulticiā. donec viderem quid eſſet
vtile filijs hoīm. Quo facto opus
eſt ſub ſole numero dieꝝ vite ſue.
ſ ſecundum imaginem dei erectus ad ſuꝑna.
† ſ vt veniāt pr̄ et filiꝰ et habitēt in eis ſ Ego
Magnificaui oꝑa mea. †Edificaui
et pater veniemus et ap. e. mā. fa. ¦ ſ ad quas
mihi domos. ⁊ plantaui ¦ vineas.
ieſus alliget aſinā ſuā. ſ. pplm iudaicū et gētilē
feci ortos ⁊ pomeria ⁊ ꝯſeui ea cū-
cti generis arborib'. ⁊ extruxi mi-
hi piſcinas aquaꝝ. vt irrigarem ſil-
ſ infructuoſorū
uā lignoꝝ germinantiū. Poſſedi
ſ Timore ſeruiētes. et ſpūal a deſiderātes nec tenentes † ſ animas corꝑi deditas ¦ ſ vel etiaꝫ vernaculi fuerunt mihi. alia litera.
ſeruos ⁊ †ancillas ¦ multāqꝫ famili-
¦ ſ boum. i. oꝑoſorum. ſ Poſſedi
am habui. Armenta quoqꝫ ⁊ ma-
ſ ſimplicium.
gnos ouiū greges: vltra omēs qui

¶ Seruos. timore ſeruiētes et ſpūalia deſiderātes nec timentes.
¶ Vernaculos eos dicimꝰ q̄ ſunt q̄dē de ecc'ia. et ꝑdictos ſeruos et ancillas antecedūt. nec tñ liberi ſunt.
¶ Vernaculi dicūt' filij ſuoꝝ q̄ in domo dñi ſui nati ſunt et multi.
¶ Armēta quoqꝫ ⁊c. hi ſunt qui abſqꝫ ratione et ſcientia ſcripturarū laborant quidē in eccleſia. ſed nondum ad hominē ꝑueniunt. i. ad imaginem dei

fuerunt ante me in hieruſalem Co-
† ſ aptiorē ſenſum ſ occultiorē.
aceruaui mihi †argentū et aurū. et
ſ congregaui in eccleſias. † ſ aſtiterūt re. ter.
¦ ſ que albe ad meſſem ſ Tributa reddentium
ſubſtantias †regum ⁊ ¦ ꝓuintiaruꝫ
ſ Hijs diuitijs ꝓuocatus fui ad luxum. † ſ fortes ſ Qui pſallūt ſpū pſallūt et mēte ¦ ſ īfirmi
Feci mihi †cantores ⁊ ¦ cātatrices.
ſ apoſtolos
⁊ delicias filioꝝ hominū. ſciphos
ſ et eorum ſucceſſores. † ſ ꝑdicatōis ¦ ſ ſapie.
⁊ vrceolos. in †miniſterio ad ¦ vina
ſ auditoribus ſ Proficiebat etate et ſa. a. d. et ho. et ꝓpter quod deꝰ exal. il. et de. il. no.
fundenda. Et ſupgreſſus ſum opi-
ſ ante aduentuꝫ
bus omēs qui añ me fuerūt in hie-
chriſti gubernauerunt eccleſiam.
ruſalem. Sapiētia quoqꝫ ꝑſeuera-
ſ contemplatione
uit mecū. ⁊ omia que deſideraue-
ſ īteriores ſ ſicut peccator qui a vera
runt oculi mei non negaui eis. nec
iocunditate prohibet cor ſuum.
ꝓhibui cor meū q̄n omni volupta-
te frueret'. ⁊ oblectaret ſe ī his q̄ pa-
rauerā. Et hāc ratus ſum ꝑtē meā
ſ ꝑ hoc momētaneo accipiēs eternum † ſ a ſu
ſi vterer labore meo. Cūqꝫ †me cō-
pradicto errore. ¦ ſ Qui diligenter omia agit
uertiſſem ad ¦ vniuerſa oꝑa q̄ fece-
hoc poteſt dicere.
rant manus mee. ⁊ ad labores ī q̄-
bus fruſtra ſudauerā. vidi in omi-
ſ quia his irretitur.
bus vanitatē ⁊ afflictionē animi. ⁊
ſ a mūdanis.
nihil ꝑmanere ſub ſole. Trāſiui ad
cōtemplandā ſapiam. erroreſqꝫ et
ſ et ſic. ſ quantus † ſ refrenās
ſtulticiam. Quid eſt inqꝫ hō †vt ſe
ſe a vicijs ſ Imitari in cōꝑhenſiōe ſapie
qui poſſit regē factorē ſuū? Et vidi

¶ Hiero. Et quideꝫ poſſeſſio armēti ⁊ ouium multa fuit mihi ſuper omēs qui fu. a m. in. ie. Nota ꝙ in ſuis et ancillis et vernacul' multitudo nō addit'. ſicut in bobus et ouibus. Plura eñ in eccleſia armenta. q̄ȝ homines. plures oues. q̄ȝ ſerui et ancille vel vernaculi.

¶ Subſtātias re. Dogmata philoſophoꝛ et ſeculares ſcientias. quas eccleſiaſtes vir ſapiens diligenter ītelligit. et apprehendit eos in aſtutia coꝝ et ꝑdit ſapiam ſapientiū et prudentias prudētiū reprobat

¶ Feci mihi can. Cantor quaſi vir ⁊ robuſtus et ſpūalis d' altioribus cantat. Cantatrix vero adhuc circa materiam voluptatur quā greci hylen vocant. nec poteſt in ſublime tollere vocem ſuā. Vbicunqꝫ ergo femia inuenitur. et ſexus fragilior ad materiam reſpicit. Vnde pharao ſolas feminas vult viuere. que materie ſunt vicine. Econtra. Nullus ſcōꝝ niſi raro. feminas genuiſſe narratur ſoluſqꝫ ſalphaat qui ī peccato mortuus eſt. omnes filias genuit. Jacob inter duodecī patriarchas vnius filie pater eſt: ⁊ ob ipaꝫ ꝑiclitatur

¶ Cantores et cantatrices. vt vterqꝫ ſexus me oblectaret.
¶ Delicias ⁊c. Sapientiam ſcꝫ que ſicut paradiſus poma habet varia et multiplices voluptates. de qua. delectare in domino et dabit t. pe. cor. t. et tor. vo. t. p. eos

¶ Qui añ me fu. ī hie. ad literam. Non eſt magna laus. ante ſalomonem enim regnauerunt ſaul cuius tempore regnum cepit. et dauid ſub quo ſatis ꝑuum erat regnum

¶ Perſeuerauit. Alij ſtetit. i. ei in carne poſito ſapia ꝑmanſit. nō ꝓficiens ꝑ momēta ſicut in nobis. ſꝫ in plenitudine ſtans

¶ Et omia q̄ ⁊c. Sed q̄nto ſtudio iſta creſcebant. tanto ſapientia decerat. quia ꝑ omia deſideria rapiebar. putabāqꝫ hūc eſſe fructū laboꝝ meorū. ſi libidini ſeruirē. ſꝫ tandē ī me reuſus. vidi omnia vana eſſe

¶ Sub ſole. chriſto. In ſole poſuit tabernaculū ſuū. Qui ḡ ad ſol' claritatē ordinē cōſtātiāqꝫ nōdū ꝑuenit. in eo chriſtꝰ nō habitat.

¶ Et vidi q2 tm̄. Cū hec cogitarē. ꝙ ſapiēs lux. ſtultꝰ tenebre. illꝰ odiī celo. hꝰ ī terra. repēte mihi ſurrepſit. q̄re ꝯmūi morte ꝑeant commūi miſeria

depꝛimantur·ꝛ huiuſmodi
Rurſus deteſtat⁹. Spirituali labore ſancti die noctuq; in lege do
mini meditant·ſcripturas interpꝛetãdo·libros ꝯponendo·et ſepe labores
illoꝝ in manus ſtulto-
rum pueniũt·qui ma-
le exponendo ꝛ ſibi et
alijs nocent. Si enim
de coꝛpalibus tantuꝫ
quid neceſſe fuit dice-
re·ꝛ dominabit᷑ om-
ni labore in quo labo
raui·ꝛ in quo ſapiens
fac⁹ ſuꝫ ſub ſole: Sic
enim alij habent. Sa
pientia enim non ẽ ter
renas diuitias cõgre-
gare.

Habitur⁹ he. ꝛc. Hoc ipſi ſalomoni
contigit·qui non ſui ſi
milem habuit filiũ ro
boam. Ex quo intelli-
gimus nec filium qui-
dem patris hereditate dignum ſi ſtult⁹ ſit.

Nã cũ ali⁹ ꝛc. Supra de incerto he
rede·nunc eadẽ. Sed
in hoc differt ꝙ etiam
ſi filio·ſi propinquo·ſi
noto alicui ſubſtanti-
am ſuam dimittit. in
hunc tñ circuluꝫ res re
currit·vt alter alteriuſ
labore fruatur·ꝛ ſu-
dor mortui delicie vi
uentis

Quãto labore ſcri
bant·et ſepe ſtiluꝫ ver
tant: nouerũt libroꝛuꝫ
auctores. Sapientie
eñi et doctrine ẽ·terre
na calcare·non cõgre
gare.

Aliud eſt ex rerum
ratione·aliud ex ſtul-
torum opĩone diſpu-
tare vt hic·vbi vero
ait. Melius eſt ire ad
domum luctus ꝙ̃ ad
domum conuiuij·ex
ratione·

Nõne me·ꝛc. Poſtq; omnia ptra
ctaui et nihil ppetuuꝫ
vidi·ꝛ poſteriores pri
oꝛum laboribus frui.
viſum eſt mihi iuſtuꝫ·
et quaſi dei donum·
vt de ſuo labore come
dat homo et bibat p
tempe pcens ꝯgregat;·
et hoc quidẽ donũ dei
eſt·ſicut contrariũ eſt·
diebus ac noctib⁹ con
gregare et nõ vti. Sꝫ
et hoc diligenter inſpi
ciens·vanum iudicaui.

ſ noſtra ꝗuis nõ pura
quia tm̃ pcederet ſapia ſtulticiam.
ſ et ſapientia lux·et ſtulticia tenebre.
† ſ vidi quia ſapientia pcederet ſtulticiã
ꝗtum differt lux a tenebris. †Sa-
et vidi quia ſa·o. ſ in celeſtibus que ſuperio
ra ſunt ſ in chriſto qui eſt caput·
pientis oculi in capite eius·ſtul-
ſ in ignorantia terrenorum
tus in tenebris ambulat. Et didici
ꝙ vnus vtriuſq; eſſet interitus·ꝛ di
xi in coꝛde meo. Si vnus ꝛ ſtulti
ꝛ meus occaſus erit·quid mihi p-
deſt ꝙ maioꝛẽ ſapiẽtie dedi opam?
ſ et poſt hec
Locutuſq; fui cuꝫ mẽte mea·anim
ſ .i. iſta ſubreptio·
aduerti ꝙ hoc quoq; eſſet vani-
tas. Non eñ erit memoꝛia ſapien
ſ quia hic in gloꝛia ille in pena
tis ſimiliter vt ſtulti in ppetuuꝫ·ꝛ
futura tpa obliuione cuncta ope-
rient piter. Moꝛit᷑ doctus ſimili-
ter ꝛ indoctus·ꝛ idcirco teduit me
ſ quia omnia vanitas ſ quia mundus in maligno poſitus eſt.
vite mee·videntem mala vniuerſa
eſſe ſub ſole·ꝛ cuncta vanitatem ꝛ
ſ Infelix ego homo quis me liberabit a coꝛ·moꝛ·huius·
afflictionẽ ſpũs. Rurſus deteſtat⁹
ſum omnẽ induſtriã meã·qua ſub
ſole ſtudioſiſſime laboꝛaui·habi-
tur⁹ heredẽ poſt me·quem ignoꝛo
ſ ipi ſalomoni roboã ſucceſſit fili⁹ ſtult⁹
vtꝝ ſapiẽs an ſtultus futurus ſit·
ſ poſſeſſionibus
ꝛ dñabit᷑ in laboꝛib⁹ meis quibus
deſudaui ꝛ ſolicitus fui·Et ẽ ꝗcq;
ſ quia vanum
tam vanum? Vñ ceſſaui·renuncia
uitq; coꝛ meum vltra laboꝛare ſub
ſ vt ſupra de incerto laboꝛe·vł herede·
ſole Nam cũ ali⁹ laboꝛet in ſapia ꝛ
doctrina ꝛ ſolicitudine·ꝛ homini
ocioſo queſita dimittit· Et hoc er-
go vanitas ꝛ magnũ malũ. Quid

Quis enim vel comedere·vel cum opus eſt pcere poteſt·abſq; deo? qui
pcepit canibus ſanctum non eſſe cõmittendum·et quomodo ſint in tempe
conſeruis danda cibaria·et iuxta alium ſenſum·inuentũ mel comedere tan
tum quantũ ſufficit.

Homi bono. coꝛrigenti moꝛes ſuos proprio arbitrio. ſcd̃um illud
Seminate vobis in iuſticia·vindemiate in fructu vite·illuminate vobis
lumen ſcientie. Seminanda eñi ante iuſticia·et fructus vite eſt metendus
et poſtea lumen ſcientie poterit apparere. Ut ergo bono·coꝛã ſe dedit dẽ
ſapientiam ꝛc. Sic pec
catoꝛẽ ſuo arbitrio de
relinquens fecit cõgre
gare diuitias·et hinc
inde puerſoꝝ dogma
tum ꝯſuere ceruicalia·
que cum vir ſanct⁹ et
deo placens viderit·i
telligit vana ꝛ ſpirit⁹
pſumptiõe ꝯpoſita eẽ.

ſ ſcri
eñ pderit homini de vniuerſo la-
ptis et expoſitionibus ſ al's qua·
boꝛe ſuo ꝛ afflictiõne ſpũs qui ſub
ſole cruciat⁹ eſt. Cuncti dies eius
laboꝛib⁹ et erũnis pleni ſunt·nec
ſ nec p noctem quieſcere et neſcire quis inde fructus
p noctem mente requieſcit·Et hoc
nõne vanitas eſt? Nonne melius
ſ coꝛp⁹ chriſti ſ ſanguinem ſ Comedite ami
ci mei et inebꝛiamini·ſ Uenite ad me et come
dite panem meuꝫ et bibite vinũ quod miſ. vo.
comedere et bibere·ꝛ oñdere aĩme
ſ ſcripturis
ſue bona de laboꝛib⁹ ſuis? Et hoc
de manu dei eſt. Quis ita voꝛabit
et delicijs affluet vt ego? Homini
bono in conſpectu ſuo dedit deus
ſapiam ꝛ ſcientiam ꝛ intelligentiã
ſ hec iuſto·peccatoꝛi aũt·† ſ quia peccatoꝛ ipe
peccatoꝛi †aũt dedit afflictionem ꝛ
cauſa eſt qui ante ſponte peccauit. non deus
curam ſupflua·vt addat ꝛ congre
get ꝛ tradat ei qui placuit deo Sꝫ
ꝛ hoc vanitas eſt ꝛ caſſa ſolicitu-
do mentis·

Ca. III.

Omnia tempus habẽt. ꝛ ſuis ſpacijs trã-
ſ oꝛtus iuſti cum incipit deum timere·
ſeunt vniuerſa ſub ſole· Tempus
ſ iſrael ad cultũ dei. ſ ducendi in captiuitatẽ
poſt tranſgreſſionem mandatoꝛũ· ſ moꝛs·qñ
naſcendi·ꝛ temp⁹ moꝛiendi Tẽ-
perfecta caritas foꝛas mit·ti·
pus plantãdi·et tpus euellẽdi qđ
† ſ ei qui ait·ego occidam·et ego viuere faciaꝫ
ſanat ad penitentiam vocãs·occidit ſꝫm illud
In matutino interficiebã.o.p.t. ſ in egipto
plãtatum eſt †Temp⁹ occidẽdi·et
† ſ ab egipto liberandi. † ſ templi ſub nabuch
odonoſoꝛ· ſ primos motus male cogitatõis·
temp⁹ †ſanãdi. Temp⁹ †deſtruẽdi·
† ſ Sub dario vel cyro· ſ euerſionem vrbis·
ꝛ tẽpus †edificandi. Temp⁹ flẽdi
ſ ſub zoꝛobabel·eſdꝛa·et neemia
et tpus ridẽdi. Tempus plangẽdi·
et tẽpus ſaltãdi. Temp⁹ ſpgendi

Ca. III

Omĩa tem. ha. Incertum et fluctu
antem ſtatum conditi
onis humane ſupdo
cuit·nunc omnia ĩ mũ
do eſſe ꝯtraria·ꝛ nihil
ſtare ppetuum eoꝛum
ſꝫ que ſub ſole fiũt·ꝛ
intra tempus·quia ſb
ſtantie ſpũales·nec lo
co nec tempe ꝑtinent·

Temp⁹ plã. ꝛc. Nulli dubiuꝫ eſt ꝙ et
oꝛtus et interit⁹ homi
num deo notus ſit·et
pfinitus·ꝛ pene eſſe qđ
plantare·moꝛi qđ plã
tatum eſt euellere. Sꝫ
quia in yſaia legimus
a timoꝛe tuo domine
concepimus ꝛ pturiui
mus·ꝛ pepimus ſpũm
ſalutis·dicimus ꝙ per
fecto viro ptus iſte eſt
qui de timoꝛe nat⁹ eſt
cuꝫ deum amare cepit
mundo moꝛit᷑: quia p
fecta caritas fo. mit. t.

Temp⁹ deſtru
endi ꝛc. Non poſſu
mus edificare bona·
niſi priuſ deſtruxerim⁹
mala. ſic hieremie di-
ctum eſt a deo·vt an
te eradicaret ꝛ ſuffode
ret et pderet.

Temp⁹ flendi
Tempus flendi nunc
eſt. in futuro ridendi.
beati flentes qñ ipi ri
debunt.

Temp⁹ plãgẽ
di ꝛc. In euangelio.
Lamentauimus vob
et non plã·cantauim⁹
et nõ ſaltaſtis. Plan
gendum eſt nunc·vt i
futuro ſaltemus illam
ſaltationẽ quã dauid
ante archam. t. ſaul' fi
lie diſplicẽs magis pla
cuit deo

Temp⁹ ſpargẽ
di ꝛc. Hiero. Miroꝛ ſi vir ſapiens de edificatõe domoꝝ dixerit. ſꝫm illð
oꝛatij diruunt. edificant. mutant quadrata rotundis. eſtuat. et vite diſcõ
uenit oꝛdine toto. Sed vtruꝫ vere. an p methaphoꝛã. lectoꝛi relinquo Nos
vero intelligimus. ſꝫm hoc ꝙ potens eſt deus de la. i. ſu. f. a. Ut tempus fue
rit diſpergendi gentes ꝛ tempus in eccl'ia ꝯgregandi. legi in quodam libro
ſcd̃m. lxx. tps mittendi lapides. et tps colligendi ſeruitatẽ ſꝫ legis antique

euangelij gratia tempatam·lex em̄ rigida peccantem interficit·euangelij gratia miſeret·et ad penitentiam vocat

Temp⁹ amplexādi. Nolite fraudare inuicem niſi forte ex cōmuni conſenſu ad tempus vt vacetis .ſ. ora liberis danda opa·τ iter ptinētię·

Tempus amplexandi ſapientiā·τ ptemplatōni ſtrictius inherendi·τ tēpus .ſ. fieri a cōplexu .ſ. ſapientię·vt curę tēporis·et his ſine quibus viuere non poſſumus: ſeruiamus

Temp⁹ t. τ t. l. Hiero. Docemus i ecleſijs quod neſcimus omnes artes abſq; doctore non diſcimus·ſola hec tam vilis τ taz facilis: vt preceptore nō egeat

Hiero. Nihil nob videt' eſſe rectum niſi qd diſcimus·vt poſt multū ſilentium de diſcipulis: efficiamur magiſtri

Temp⁹ loquēdi. Diſciplina pitagoris eſt p quinquenniū tacere. τ poſtea eruditos ſequi.

Temp⁹ dilec Tempus amandi p⁹ deum·vxores. liberos ppinquos·τ tempus odiendi eos in martirio. vl' qm̄ nunc videmus p ſpeculū in enigmate ꝛc. tempus erit diligendi pn̄tiam dei τ tempus odiendi qn̄ facie ad faciem cernentes·et in melius pficientes·incipiemus odiſſe τ deſpicere quod amauimus

Temp⁹ belli. modo non agentibus penitentiā. tempus pacis in futuro. qn̄ om̄is iſrael ſaluus fiet

Tempus bel. ne ſis ſecur⁹: accipe armaturam dei.

Uidi afflictionē quā de·ꝛc. Dicit' q ppterea deus in pn̄ti ſeculo etiā pueꝛſoꝛum dogmatum magiſtris cōceſſerit occupationem ne mens hominis ocioſa torpeſceret, et hoc eſt bonū quod fecit deus in tēpore ſuo·τ non poſſe eos nature rez ꝯprehendere ſciam. Aliter. Cum omnia ſuo labant' tpe·τ ſit tempus deſtruendi et edificandi·flendi τ ridēdi τ cetera que de tempe dicta ſunt·quid fruſtra conamur·et breues hui⁹ vitę dies putamus eſſe ppetuos. nec ſufficit malicia diei·vt nihil in craſtinū cogitemus: Quid em̄ plus habere poſſumus amplius laborando: In quo id tantū hominibus a deo datum eſt vt alius alia ſectando haberet·in quibus ſe erudire τ exercere poſſet. Deus em̄ om̄e quod fecit bonū eſt. ſ; in tpe ſuo bonum eſt·vigilare·dormire non ſemp ſ; viciſſim bonum eſt·nūq; vlterius q; vt opus eſt. Dedit quoq; mundum inhabitandū hominibus vt fruant' varietatibus tempm·τ non querant de cauſis rerum naturalium·quomō creata ſint om̄ia·quare hoc vel illud a hinitio mundi vſq; ad finem ſeculi fecerit creſcere. manere τ mutari.

Et cognoui. Ideo colonus in mundo datus eſt homo·vt hoc breui tempe fruat'·τ ſpe longitudinis abſciſa que poſſidet·vt ad alia tranſitur⁹ aſpiciat·τ qd boni pōt faciat in vita·ne fruſtra p congregādis opibus torqueat'·ne ſe putet plus de labore ſuo lucrari·q; cibū τ potū. τ ſi quid d opibus ſuis in bonis opibus expenderit·hoc ſolum donū dei eſt·non ex his vt quidam putant ad luxuriā et deſperatōem puocamur·ſcd̄m illud. Mā ducemus bibamus cras em̄ moriemur·ſ; vt ſcd̄m apoſtolū habētes victū τ veſtitū his ꝯtenti ſimus·cetera paupibus ꝓlint·nec ē ꝯtrariū qd dic balaā·n̄ erit labor i iacob·neq; dolor i iſrael. Hinc om̄is hō q comedit τ bibit. τ videt bonum de labore ſuo·hoc dei donū eſt·multę em̄ nūc tribulatōnes iuſtoꝝ in futuro āt n̄ erit labor i iacob.

ſ iſrael. ſ in vnū ſ deo
lapides·τ tps colligēdi·Tempus
ſ iſrael. ſ quando dictum eſt creſcite et multiplicamini· ſ quādo dicit' temp⁹ breue ē·ſupereſt·vt qui habent vxores ſint tanq; non habentes. ſ In babilonica cap. et ibi cōputreſce tranſcuſratē lege pyzoma hieremie·
amplexādi. τ temp⁹ longe fieri ab
ſ eos iudeos perditos·
amplexibus. Temp⁹ adquirendi.
ſ gentes ſ fideles et
τ temp⁹ pdendi. Tempus cuſtodi
gentibus ſ ifideles iudeos ſ tps deſtruendi et reedi. ſ iſrael. ſ vetus teſta.
endi. τ tps abijciendi·Temp⁹ ſcin
ſ euangelij teſtimonijs et ꝓphetis·
dendi. τ tpus conſuēdi Tempus
ſ in diſciplina ſ ꝓphetas in cap. romana
ſ in magiſterio
tacendi. τ tempus loquēdi. Tps
ſ gratie ſ quia dilexit eos ante ſub patribus· ſ quando in hoſtili terra dei conſolatōe et alloquio non carebant· ſ cerimoniarum et huiuſmodi. ſ legis moyſi. ſ q; in chriſto poſuerunt manus·
dilectionis·τ tempus odij. Tpus
ſ dum viuimus ſ contra dyabolum·
ſ hieruſalem ciuitas noſtra a pace vocabulum hab;· ſ poſt hanc vitam
belli·τ tempus pacis. Quid habet amplius homo de labore ſuo: Uidi afflictionē quā dedit deus filijs hominum vt diſtendant' in ea. Cuncta fecit bona in tempe ſuo·τ mundum tradidit diſputatōi eoꝝ vt non inueniat homo opus quod opatus eſt deus ab initio vſq; ad finem· Et ꝯgnoui q nō eſſet meli⁹
ſ frui pn̄tibus ſ quod in futuro proſit
ſ q cito tranſitura
niſi letari τ facere bona i vita ſua
ſ Ne congreget diuitias·hoc tantum hab; de labore ſuo· ſ corpus chriſti·
Omnis em̄ homo qui comedit τ
ſ ſanguinē ſ Qui manducat carnem meam et bibit meum ſanguinem in me manet et ego in eo·in his letari debemus·et in lectōe ſancta paſcamur et potemur·
bibit. τ videt bonu; de labore ſuo hoc donum dei eſt. Didici q om̄ia
ſ vel in perpetuum·
opa que fecit deus pſeuerēt in eternum. Non poſſum⁹ eis quicq; addere nec auferre que fecit deus vt timeat'. Quod factū eſt·ipm pmanet·
ſ vt ſolis ortus et occaſus.
Que futura ſunt·iam fuerūt·
ſ animalia moriuntur et naſcunt' ei⁹dē generis ſic et alia.
τ de⁹ inſtaurat qd abijt· Uidi ſub
ſ dextera eorum repleta eſt muneribus
ſole in loco iudicij impietatem·τ in loco iuſticie iniquitatem. τ dixi in
ſ in futuro· ſ n̄ mō
corde meo. Juſtum τ impiū iudicabit dn̄s·et tempus om̄is rei tunc
ſ vel loquela filiorum ſ ſanctorum qui vere homines vel doctores.
erit. Dixi i corde meo de filijs hominū. vt probaret eos deus et oſtenderet ſimiles eſſe beſtijs. Idcirco
ſ ſimilis·
vnus interit⁹ eſt hominis τ iumētorum·et equa vtriuſq; condicio· Sicut morit' homo·ſic et illa moriuntur.
ſ vel et ſpūs vn⁹ oībus.
Similiter ſpirant omnia·τ nihil habet hō amplius iumento· Cuncta ſubiacent vanitati. et om⁊
ſ Ne putaremus de ſpiritu
nia pgunt ad vnum locum De terra facta ſunt. et in terram pariter
ſ de anima. ſ Secundū corpus et membra. terra es et in terram ibis

Didici ꝛc. Nihil eſt in mūdo nouū. ſol curſus·lune vices·terre τ arboꝝ ſiccitas vl' viror·cum mūdo ꝯdita ſunt·et hec idcirco deus certa rōe tēperauit·vt dei prudentiaz in his intelligam⁹·τ timeam⁹ a facie dei·vultus aūt dn̄i ſup faciētes mala·

Et deus inſtaurat ꝛc. Quaſi a ꝓprio principio mūdi. ſic poteſt legi ad ꝯſolatōem martiꝝ·de⁹ inſtaurat qd abijt. ſ;m illd. capillus de capite veſtro n̄ pibit. Quod alij ſic. Queritur q pſecutionem patit'. q; ſanguinē hoꝝ ſuoꝝ vlciſcet'

Uidi ſub ſole. Cum in hoc mūdo iudiciū τ veritatē requirerem. aliter arbitratus ſum aliqd iuſticie hic geri. τ vel piū ſuo merito recipi. l'impiū ſuo ſcelere damnari. ſ; p⁹ mecū reputās intellexi deū nō p ptes iudicare. ſ; in futuꝝ reſeruare iudicium·vbi recipiet vnuſquiſq; qd geſſit. τ tūc vidi tps diſcretionis om̄is rei. Silr in ſapia. Ne dixeris qd hoc aut qd iſtud Omnia em̄ tpe ſuo requirent'

Dixi in cor·m. Quaſi nō mirꝝ inter ſtultū τ impiū nihil diſtare. nec virtutē nihil valere. ſ; indiſcrete om̄ia volutari. cum etiam inter pecudes τ homines q;tum ad corpus vl' vtilitatez corpis nihil intereſſe videat'. vna condicō naſcendi·vna ſpēs moriēdi. Si aūt videt' diſtātia q ſpūs hominis aſcendat in celū. pecoris in terrā deſcēdat. qs certus auctor: qs ſcit an vera an falſa ſint q ſpant': Non hoc dicit·q; animā hominis putaret pire cum corpe. vl' vnū locū beſtijs hoibuſq; ꝓparari. ſ; q; an̄ aduentū chriſti oēs aīe hominū piter deſcēdebāt ad inferos. Un̄ hominis pecoriſq; ſpūs euſdez vilitatis videbat'. τ licet alter cū corpe piret. alter nō. Non multū intereat cum corpore pire et ad inferos deſcendere

Hiero. Dixi in corde meo de loquela filioꝝ hominū·q; pbat illos de⁹. hoc ſolum inter homines τ iumenta de⁹ eſſe voluit·q; nos loqmur· illa ſūt muta. τ cum hoc ſit tn̄ oſtditur nobis·q; ſ;m corpus iumenta ſumus. ſic iumentū morimur. τ vnus om̄ibꝫ ſpūs eſt aer ſc;. hoc eſt em̄ qd ait·et ſpirit⁹ vnus omnibꝫ·et amplius homini a pecore nihil eſt

¶ All. Homines ⁊ iumēta ſaluabis dñe. Et alibi. Ut iumentū fact⁹ ſum. a.t. Et in ꝓphetis, homines ⁊ pecora in hieruſalē ſaluāda dicunť ⁊ imple ri terram pecoribus et armentis

¶ Quis nouit ⁊c. Nō dicit inter hoīs ⁊ pecudis dignitatē nihil īter eſſe: ſꝫ p quis: difficultatē rei mōſtrat. Quis em̄ nō impoſſibile. ſꝫ difficile ī ſcripturis ſanctis ſepiſſime ſignificat. vt ibi. Generationē eius quis enarra bit. ⁊ dñe q̇s aſcēdet in ta. tu: Hieremias cꝫuis in hebreo alit. Et hō eſt. et quis ꝯgnoſcit eū: Int hoīes ⁊ beſtias hꝫ dif ferentia eſt. ꝙ ſpirit⁹ homīs aſcēdit ī cęlum ⁊ iumēti deſcēdit ī ter ram cū carne diſſolut⁹ nō tn̄ hui⁹ rei vir ali quis erudit⁹. ⁊ rei q̄ſi dubię cert⁹ aſſertor ſit

¶ Deorſū. Ad infe ros. Fieri em̄ pōt vt ci to mutenť. ⁊ ſepe q̇ do cti videbanť. ad infe ros ducūť. ⁊ ſimplices ⁊ ruſtici coronanť.

¶ Et deprehen di ⁊c. Superiori errore turbatus. quo puta bam hoīes nihil a be ſtijs differre ī hac ſtul ta opinione duct⁹ ſum vt dicerē hꝫ tm̄ bonū. p̄ſentē carpe volupta tem. q꞉ poſt mortē nō liceret. ſꝫ melius diuitię bonoꝝ opm. nihil em̄ meli⁹ cꝫ lętari hoīem in ope bono in elemo ſinis. ⁊ hmōi. ꝓparan do in cęlis theſauros hanc em̄ veracit ha bemus. Nō em̄ poſſu mus poſt hāc vitā rur ſus noſtris laboribus ꝑfrui. aut ſcire q̄ ī mū do futura ſūt p⁹ea.

Ca. IIII.

¶ Uerti me. Ple nius hunc locum da uid ī pſal. lxxij. ⁊ hiere. in ſuo volumine pro ſequuntur.

¶ Et laudaui ⁊c. Hiero. Alij hunc locū ita intelligunt dicētes eos eē meliores q̇ mor tui ſunt. cꝫ viuentes. licet ante fuerīt peccatores. q꞉ hi in ꝑlio ⁊ quaſi in ergaſtulo. mortui xp̄o iā ſecuri. q̇ ⁊ peccare deſierūt. ſicut ⁊ iohēs quo maior nō fuit in natis mulieꝝ minor eſt eo q̇ minim⁹ eſt in regno cęloꝝ. ⁊ corpis mole liberatus neſcit cūz apl̄o dicere. Infelix ego hō. quis me liberabit de cor. mor. h⁹: Meliorē aūt dicunt eū eſſe his duob⁹ q̇ nondū natus ē. in eo ꝙ nec mūdi miſerias vidit Animas aūt noſtras añcꝫ ad corpa noſtra deſcēdant. verſari dicūt apd̄ ſuperos. ⁊ tamdiu eas eſſe beatas cꝫdiu ꝑfruanť choro angelico.

¶ Et feliciorem. Quia nec vidit hec mala. nec exptus eſt. nec ſꝫm erro rem eoꝝ q̇ putant animas eſſe añcꝫ hoīes fiant. Meli⁹ eſt itacꝫ omnino ñ eſſe cꝫ male viuere. Uñ. melius illi erat. ſi natus nō fuiſſet homo ille. cꝫ pa ti ſubaudis ęternam penam.

¶ In hoc er. va. Quid ergo vanius. cꝫ ſuas miſerias non flere. alios iudicare. melioribus inuidere:

¶ Stult⁹ com. ma. ſ. ⁊c. Uult oſtēdere miſeꝝ. ⁊ q̇ habet. quia īuidię patet. ⁊ piculo ſubiacet. ⁊ q̇ nō habet. q꞉ inopia opprimiť. Aliter. Stultus cō. ma. ſu. a bono ope ceſſando. nec viriliter agēdo comedit car. ſu. carnali bus ſcꝫ deſiderijs tabeſcēs donec ꝯſumatur.

¶ Stult⁹ cō. m. ſ. ⁊c. Hic eſt piger. q̇ in ꝓuerbijs ꝯtinēs man⁹ ſuas ſu per pectus ſuū deſcribiť. cui tancꝫ citus curſor venit inopia. Uel ſic q̇ alie nę felicitati inuidet. ⁊ q̄i ſpūs furore raptať. quicꝫ inuidiā in ſinū recepit nutrieritcꝫ in pectore. iſte comedit animā ⁊ carnes ſuas. Quāto em̄ illi fęli cius ſuccedit. tanto iſte tabeſcit. ⁊ paulatim in zelū ⁊ liuorē diſtillat. Aliter. Manus ſepe p opibus. Uñ. Uerbū qd̄ factū eſt in manus aggei .i. talia opa geſſit vt dign⁹ eſſet ad quē ſermo dei fieret. Et dauid. Qui docet m. me. ad ꝑliū. Stultus igiť amplex⁹ eſt man⁹. ſ. extendere noluit. Uñ nō co medit labores manuū ſuaꝝ. quos nec habet. ſꝫ ſꝫm carnes ſuas viuens. i. ſa piētiā carnis. ⁊ carnis opibus veſcitans.

¶ Melior eſt p. Singularis nūs ī bo no. duplex in malo. iō vnus pugill⁹ habꝫ re quiem. duę manus la borem

¶ Melior eſt p. Melius eſt modicum iuſto ⁊c. In ꝓuerbijs. Melior eſt parua acce ptio cū iuſticia. cꝫ mul ta genimina. cū iniqui tate. eleganter iuſticia requiem habꝫ iniqui tas laborem

¶ Conſiderās. Conuerſus ſuꝫ ad ali os. ⁊ vidi eos plus cꝫ neceſſe ē laborare. Cō gregare p fas ⁊ nefas. ⁊ nō vti ꝯgregatis. ſer uare alijs. cum nec fra trem habent. nec ꝓpin quum. ⁊ nihil vanius deprehendi.

¶ Un⁹ eſt ⁊c. Poſ ſumus hec intelligere de his qui libros faci unt. ⁊ ignauis lectorib⁹ relinquūt. De chriſto quidā hunc locū inter pretanť. ꝙ ſol⁹ ⁊ abſcꝫ comite ad mūdū redi mendū venerit. ⁊ cꝫuis p adoptionē. multi fi lij dei ſint. nullus tam̄ dignus. q̇ ī hoc ei ope iungereť. cui⁹ laborum nō eſt finis. q꞉ p nobis dolet. et oculus non ſaturať diuitijs. ſemp cupiens noſtrā ſalutē. Dolere aūt dicimus. ſꝫm hoc. ſpūs poſtulat pro nob. g. inenarrabi libus. ita chriſtus pro peccatis noſtris dolet. i. dolere nos facit

¶ Meli⁹ eſt ⁊c. Poſt ſolicitudines ⁊ miſerias, quib⁹ ſe cruciat qui ſine herede adquirēdis opib⁹ inhiat. ad ſodalitatē ſermo ꝯferť. ⁊ dꝫ quid boni habeat. q꞉. ſ. alteri⁹ ruina alteri⁹ ſolatō ſbleueť. ⁊ curas domeſticas ⁊ noctiſ reqēz melius exigat. q̇ amicū fidū habeat. cꝫ q̇ ſolis opib⁹ incūbat aquiſitꝫ et ſi fortior inimic⁹ ꝯtra eum ſurrexerit. alteri⁹ ſolatō ſuſtētari. ⁊ q̄nto duo differunt ſi amore ꝯiuncti ſunt. tanto trium plus valere ꝯtuberniū quia caritas vera nullo liuore violata. q̄nto augeť nūo. tanto creſcit robore

¶ Meli⁹ ⁊c. Quia ſupius quorūdā intelligentiā ſup chriſto poſuimus etiā reliqua eodē ordine tranſfigamus. Meli⁹ eſt duos ſimul eſſe cꝫ vnum Melius eſt em̄ habitantē in ſe habere chriſtū cꝫ ſolū patere inſidijs aduer ſarij Si em̄ ceciderit vnus, erigit chriſt⁹ ꝑticipē ſuū Uę ei q̇ cum corruerit. chriſtū non habet erigentē. ſi dormierit vnus in morte. ſ. et chriſtum ſecum habuerit: calefactus et viuificat⁹ citius reuiuiſcit. et ſi aduerſus eū pugnā do robuſte ei dyabolus inſtiterit. ſtabit homo: et chriſtus p homine ſuo. non ꝙ contra dyabolū chriſti virtus infirma ſit. ſꝫ ꝙ liberꝫ homini relinqͣť arbitrium: et ruentib⁹ nobis ipſe in ꝑlio de nobis fortior ſit Q: ſi etiā pať et filius et ſpūſſanct⁹ aduenerit: nō cito rumpiť iſta ſoliditas Qꝫ aūt non facile rumpiť tamē aliq̄n rumpiť. vt in iuda In iuda em̄ triplex funiculus

reuertuť Quis nouit ſi ſpūs filioꝝ adam aſcendat ſurſum. ⁊ ſi ſpūs iumentoꝝ deſcendat deorſum: Et deprehēdi nihil eē melius cꝫ lęta ri hominē in ope ſuo. ⁊ hāc eſſe p tem illius. Quis em̄ eū adducet. vt poſt ſe futura ꝯgnoſcat:

(Interlinear glosses: ſ in celuꝫ. ſ peccatores ǀ qui vere iumentum vel ydiote. ǀ ſ .i. neſcit qualis ſit ei⁹ he res futurus.)

¶ Ca. IIII.

Uerti me ad alia ⁊ vidi calūnias quę ſub ſo le geruntť. ⁊ lacrimas innocentiuꝫ et neminē cōſolatorē. nec poſſe re ſiſtere eorum violentię. cunctoruꝫ auxilio deſtitutos. Et laudaui ma gis mortuos cꝫ viuentes. ⁊ fęlici orem vtrorūcꝫ iudicaui. qui nec dum natus eſt. nec vidit mala quę ſub ſole fiunt. Ruſum ꝯtemplat⁹ ſum omnes labores hominū. ⁊ in duſtrias aniaduerti patere iuidię proximi. Et in hoc ergo vanitas ⁊ cura ſupflua eſt. Stultus cōplicat manus ſuas ⁊ comedit carnes ſu as dicens Melior eſt pugillus cū requie cꝫ plena vtracꝫ manus cū dolore ⁊ afflictōne animi Conſide rans repperi ⁊ aliā vanitatem ſub ſole. Unus eſt. ⁊ ſcdm non habet non filium. non fratrē. ⁊ tn̄ labo rare nō ceſſat. nec ſatiantur oculi eius diuitijs. nec recogitat dicens Cui laboro. et fraudo animā meā bonis: In hoc quocꝫ eſt vanitas et afflictio peſſima Meli⁹ eſt ergo duos eſſe ſimul cꝫ vnuꝫ. habēt em̄ emolumentum ſocietatis ſuę. Si vnus ceciderit. ab altero fulcietur Uę ſoli quia cū ceciderit nō habet ſubleuātem ſe. Et ſi dormierit duo fouebunť mutuo Unus quō cale fiet: Et ſi quiſpiam ꝑualuerit ꝯtra vnum. duo reſiſtunt ei. Funiculuſ

(Interlinear glosses: ſ Poſt predictam cogitationem. ǀ ſ p calūnijs ſ quę ſub ſole cala mitas. ǀ ſ qui maior mi ſerie doloꝝ. ǀ ſ iō ſ cōpatōne boꝝ ǀ ſ qui non ſentiunt has miſerias. ǀ ſ alꝭ vtrocꝫ ǀ ſ conuertēs me ad alia. ǀ ſ alter alteri⁹ hoīs inuidet et patet inſidijs glorioſus ǀ ſ manum ſuā ponit ſub a. ǀ ſ Melius eſt modicū iuſto ſuper d. p. multas. ǀ ſ farris. ǀ ſ qua dign⁹ iuſt⁹. ſ ocio. ſ diuitijs. ǀ ſ quodigna iniquitas. ǀ ſ p hec alia ǀ ſ ſol⁹ chriſt⁹ ſ aliquiſ hō ſ in redempti one mundi. ǀ ſ aliquē herodē cui cōgregata ſeruet ſ portā do peccata noſtra. ǀ ſ nature etiā nō ſatiſfacit ǀ ſ quia ſemp cupit, vitam noſtram vel ſa lutem)

fuit·h q2 poſt bucellā introiuit in eū ſathanas · dirupt⁹ eſt . Q aūt ſupra ·
7 ſi dor. duo. f.mutuo·de heliſeo ſumim⁹ exemplū ꝙ ꝯtraxerit ſe cū puero
7 dormierit 7 calefecerit corpuſculū eius·7 ita viuificauerit reſurgentē. Niſi
igit' chriſt⁹ nobiſcū dormierit·et ī morte req̄euerit·calorem vite eterne acci/
pere non valemus

Laodicen⁹ ſic dicit eccleſiaſten de ꝯmutatōne bonoꝝ ī mala h habere ſermonē·7 exp̄mere inſipientē hoīez q̄ futura nō cogitans p̄ntibꝫ 7 caducis quaſi magnis 7 perpetuis delectat'·7 poſt diuſa q̄ acciduū hoībꝫ īmutat'· q̄i generalē infert de morte ſentētiā ꝙ innumerabilis multitudo intereat. 7 paulatī ꝯſumat' 7 trāſeat vno quoqꝫ aliū ī loco ſuo relinquēte.

Melior eſt p. pau. Symachus ita Melior eſt puer pauper cū ſapīa. rege ſene 7 inſipiēte q̄ neſcit pauere viciſſitudinē· Alt' eī de carcere exit ad regnū . Alt' xp̄o cū etiā rex nat⁹ pauptate oppreſſus eſt. Vidi oms̄ viuētes q̄ gradiunt' ſub ſole cū adoleſcēte ſcd̄o q̄ ſurrexit p eo Infinitus oīs pp̄ls q̄ fuit an̄ vtrūqꝫ 7 poſteri nō letabūt' ī eo·h 7 hoc aura 7 paſtiola venti

Grego. Pōti eps̄ ita. Ego p̄fero adoleſcentulū ſapiētē 7 pauperē·ſeni reg. 7 ſtulto · q̄ non putat ꝙ poſſit aliqs de his quos vixit de carcere ejcere vl' exire ad regnū l'ipē de praua poteſtate corruere. Fit em̄ interdū vt q̄ ſub adoleſcētulo ſapiēte fuerit ſine merore ſint·ita tn̄ vt cū ſene an̄ verſati ſint. Qui'eī poſtea nati ſūt·q2 mala p̄terita neſcierunt. nec adoleſcentē laudare p̄nt q̄ poſt reſurrexit abducti opīone ꝑuerſa . 7 impetu ſpūs aduerſantis·

triplex difficile rumpit'. Melior eſt
puer paup 7 ſapiens rege ſene et
ſtulto. qui neſcit p̄uidere in poſterꝝ
Q 7 de carcere cateniſqꝫ interduꝫ
quis egrediat' ad regnū·7 alius na
tus in regnū inopia conſumat'. Vi
di cunctos viuentes qui ambulāt
ſub ſole cum adoleſcēte ſcd̄o·q̄ con
ſurgit pro eo. Infinitus numerus
eſt populi omniū qui fuerūt an̄ eū
7 qui poſtea futuri ſunt nō letabū/
tur in eo. Sed 7 hoc vanitas· 7 af
† magnū eſt ecciam intrare·ſed ſine offenſiōe
affectum.
flictio ſpūs. † Cuſtodi pedē tuum
vel tēplū — mēte digna aliter non audies
ingrediens domū dei· 7 appropin
aure cordis — p̄cepta dei et obedias
qua vt audias. Multo em̄ melior
eſt obedientia q̄ꝫ ſtultoꝝ victime ·
dum non obedierint et offerunt·ſi oeſſs m. t.a.al. et recor.f.
qui neſciunt quid faciant mali.

Ca. V

Sicut iudei qui dixerūt· oīa q̄cunqꝫ p̄cepit nobis faciem⁹ et adorauerūt vitulū

NE temere quid
† vouendo deo vel de diuinitate diſputando.
loquaris·† neqꝫ cor tuūm ſit velox
† voti vel nimis inquiſite diuinitatis
ad ꝓferendū † ſermonē coram deo ·
non cōprehendes eū·quia q̄ꝫtum diſtat celuꝫ a terra.tantum noſtra ſcientia ab illius natura
Deus em̄ in celo et tu ſup terram ·
† conſiderati· — de deo, de quo et vera dicere periculoſum eſt ·
idcirco ſint † pauci ſermones tui ·

Hiero. Hebre⁹ meus barachiā quē maxime admirant' ita expoſuiſſe teſtat⁹ eſt. Melior eſt iterior hō q̄ poſt·xiiij.pubertatis annū ī nobis p ſapīaꝫ exorit'·exteriori hoīe q̄ de matris aluo natus ē·q̄ neſcit recedere a vicō·7 q̄ de domo vinculatorū.i.vtero ad hoc exijt. vt regnaret ꝯtra vicia·q̄ etiā ī poteſtate ſua pauper effect⁹ eſt mala oīa ꝑpetrādo. Vidi eos q̄ ī pori hoīe vixerūt · 7 cū ſcd̄o poſt ꝯuerſati ſūt.eo.ſ·q̄ priore deceſſo regenerat⁹ ē.itellexi q̄d ē oēs ī priore hoīe peccaſſe·an̄q̄ꝫ ſcd̄o naſcēte duo fierēt Qui xp̄o ad meliora ꝯuerſi·7 p⁹ y.lrām philoſophoꝝ ſiniſtro tramite dimiſſo ad dexteꝝ apicē ꝯtenderūt· 7 ſcd̄m.i.nouiſſimū ſunt ſecuti·nō letabunt' in eo.i.ī priore

Origenes 7 victorin⁹·nō multū int' ſe differūt. P⁹ generalē em̄ ſentētiā q̄ omībꝫ patꝫ·ꝙ melior ſit adoleſcēs paup 7 ſapiēs q̄ꝫ rex ſenex 7 inſipiēs·7 ꝙ freq̄nter eueniat v t ille p ſapīaꝫ ſuā etiā de carcere regis egrediens·īpet

ꝑ ꝑuerſo·7 rex inſipiēs impiū ꝑdat. Sup chriſto 7 dyabolo ſic interp̄tati
ſunt. Pueꝝ paupeꝫ 7 ſapiētē: chriſtū. Vn̄ magnū ē tibi vocari pueꝝ etiā
eū paupem·q2 cū diues eſſꝫ·paup ꝑ nob fact⁹ ē·ſapientē.q2 ꝓficiebat etate
7 ſapīa· Iſte nat⁹ ē ī regno ſenis·7 iō dic. Regnū m.n.ē de h.mū.ſi eſſet de
h mū.r.m.m.mei vtiqꝫ.d.vt n̄ tra.iu.nūc aūt regnū me.n̄ ē·hic· In illius ḡ

ſquia·
Multas curas ſequunt' ſomnia· 7
in multiloquio peccatum non deerit·
in multis ſermonib⁹ inuenief' ſtul
aūt — in baptiſmo·† quia dies
ticia Si quid vouiſti deo † ne more
dn̄i ſicut fur in nocte veniet — nō im
ris reddere · Diſplicet em̄ ei infide
pleta — indiſcreta — vouete et reddite
lis 7 ſtulta ꝓmiſſio·ſed quecunqꝫ
d.de.u.t. — cito.
voueris redde . Multoqꝫ melius
eſt non vouere q̄ꝫ poſt votū ꝓmiſ/
ne vltra q̄ꝫ potes
ſa non reddere. Ne dederis os tu/
voucas
um vt peccare facias carnem tuām
quaſi ne putes omnia caſu agi nihil a deo ꝑ
neqꝫ dicas corā angelo nō eſt ꝓui
uideri
dentia·ne forte iratus dn̄s ſup ſer
etiā bona opera
et tradat te in reprobum ſenſum·
mones tuos diſſipet cuncta opera
ſomnia ne cures·
manuū tuaꝝ. Vbi multa ſunt ſom
quia vana ſunt.
nia·plurime ſūt vanitates 7 ſermo
† non ſomnia· — Iudicem peccati·quia voluntarij·vbi enim nō ē volūtas·nō eſt peccatū
nes inumeri. Tu vero † deū time ·
tamē — ab impijs † beati paupes ſpū
Si videris calūnias † egenorum 7
potentū — a iudicibus.
violenta iudicia et ſubuerti iuſtici
tanq̄ꝫ deus non videat vel iniuſte agat.
am in prouintia · nō mireris ſuper
tyranno·
hoc negocio q2 excelſo excelſior ali
tyrānos· † angeli qui prohiberent niſi tempus expectarent
us eſt. 7 ſup hos quoqꝫ † eminētio
nunc· — dominus cuncta prouidet et gubernat cui cuncta ſeruiunt vel inuita·
res ſunt alij 7 inſup vniuerſe ter/
re rex impat ſeruienti Auarus non
ſemp auar⁹ eget — nō dicit qui hꝫ
implebit' pecunia· 7 q̄ amat diuiti/
nec ſibi ſuſtinet inde benefacere
as fruct⁹ non capiet ex eis. Et hoc
quia.
ergo vanitas. Vbi multe ſūt opes

ſenis ſtulti regno q̄ oñdit ei oīa regna mūdi. 7 glo.e.nat⁹ ē opti⁹ puer·7 de domo vinclatoꝝ·de q̄bꝫ hieremias Vt hūiliaret ſub pedibꝫ ei⁹ oēs vinctos t're·ꝓceſſit ad regnū·et abijt in regionē lōginquā· 7 cōtra illos q̄ regnare eū nolebāt poſt aliq̄ntulū tp̄is rex reuſus . Vidit ergo ī ſpū ecclaſtes viuētes oms̄ q̄ p̄nt adoleſcētis cē p̄ticipes·dicētis· ego ſū vita· veteri ſtulto rege dimiſſo chriſtū ſeq̄ſit' duo ex iſrl' pp̄li ſignificant' ·prior q̄ſ an̄ aduētum fuit. 7 poſterior q̄ antichriſtū pro chriſto ſuſceptur⁹ eſt · q̄ prior nō penitus ē abiectus Prima em̄ eccleſia ex iudeis et apoſtolis cōgregata eſt·et ī fine iudei qui anti chriſtum pro chriſto ſuſcepturi ſunt·non letabuntur ī chriſto

Appꝛopinqua. Moyſes accedit ad audiendum deuꝫ· alij non poſſunt.

Stultorū. inobedientium· qui donis et victimis· volūt emere impunitatem peccatorum·ſed domin⁹ ait miſericordiam volo 7 non ſacrificiū Ca.V.

De⁹ em̄ i ce. ꝛc. Qui om̄ia audit 7 videt·et ſtulticiam tuaꝫ arguit q̄ꝫuis ipſe in celo et tu in terra.

Multas cu. ꝛc quaſi .ſic qui m̄ta cogitat·ip̄a frequēt' ſomniat.ſic in ſtulticiaꝫ recidit.qui vltra ſe'd' diſputat. Vel q2 modo videm⁹ per ſpeculum 7 ī enigmate et q̄ſi per ſomnū extimamuſ nos tenere q̄d non habemus·et tn̄ nihil habemus

Multoqꝫ meli⁹. Sicut iudei q̄ dixerunt·om̄ia q̄cunqꝫ p̄cepit nob deus faciemus·et adorauerunt vitulū

Ne de·o·t·ꝛc· Quaſi.ne dicas te ex infirmitate carnis tue peccare tā q̄ꝫ reflectens culpam in auctorem· Unde Ne declines cor.me.in verba ma. ad excuſan. excu·in peccatis

Corā an· Qui aſtat vnicuiqꝫ 7 oīa deo nūciat ne putes oīa latē deū

Vbi multa ſ·ꝛc· Quaſi ne dederis os tu·ꝛc·q2 hec vita eſt q̄ſi ſomnia·et multa vident' xp̄a q̄ ſunt falſa·ſic et excuſatō tua

Si videris ꝛc. Ac ſi dicat Ne dicas coram angelo·non ē ꝓuidentia q̄d ē ꝯtra eos. q̄ oīa caſibꝫ agi putāt.et dei ꝓuidētiā negāt Si tn̄ vi.c.e.ꝛc

Vniuerſe t. De⁹ patiēs et redditor q̄ dic̄ . Cum accepero temp⁹ ego

ſ ſerui et ancille. et alij neceſſarij qui deuorāt congregata. ſ ergo
multi et q̄ comedunt eas. Et quid
ſ qui nō plus alijs vtitꝰ eis. † ſ vt tantulus ſitiens in medijs vndis
ꝓdeſt poſſeſſori niſi † ꝙ cernit diui-
† ſ enim † ſ requies eterna ſitienti-
tias oculis ſuis? † Dulcis ē † ſomnꝰ
ſ bona ſ fatigato ſ faciēs q̄ ꝑdicat.
operanti. ſiue paꝝ ſiue multū ꝯme-
ſ ſuꝑba ſcientia inflat.
dat. ſaturitas aūt diuitis non ſinit
ſ Cibis curiſqꝫ grauatum. † ſ diuitis auari.
eum dormire. Eſt ⁊ alia † īfirmitas
ſ ſcꝫ.
peſſima quā vidi ſub ſole. Diuitię
ſ periculum ſ Ei et he-
cōſeruatę in malum dn̄i ſui. Pere-
redi ſ ipſius ſ eni-
unt em̄ in afflictōne peſſima. Ge-
† ſ amiſſis diuitijs patris
nerauit filiuꝫ q̄ in ſumma † egeſtate
ſ vterqꝫ ſ nudꝰ egreſſus
erit. Sicut egreſſus eſt nudus de
ſum de vte. ma. nu. r. ſ in terram
vtero matris ſuę. ſic reuertet̃ ⁊ ni-
ſ moriens
hil auferet ſecū de labore ſuo. Mi-
ſerabilis prorſus īfirmitas. Quo-
ſ quaſi nihil
modo venit. ſic reuertet̃. Quid er-
† ſ congregando diuitias ſ vanum.
go prodeſt ei ꝙ † laborauit ī ventū
† ſ panis abſconditus ſuauior.
Cunctis diebꝰ vitę ſuę † comedit ī
ſ meroris
tenebris ⁊ ī curis multis. ⁊ in erū-
na atqꝫ triſticia. Hoc itaqꝫ mihi vi-
ſum bonum ē. vt comedat q̄s ⁊ bi-
bat ⁊ fruatur lęticia ex labore ſuo
quo laborauit ip̄e ſub ſole numero
dierum vitę ſuę quos dedit ei deꝰ.
⁊ hęc ē pars illiꝰ. Et omni homini
ſ bonorum
cui dedit deꝰ diuitias atqꝫ ſubſtan-
ſ ſine me nihil poteſtis facere ſ ſpe-
tiaꝫ. poteſtatēqꝫ ei tribuit. vt come-
dat ex eis ⁊ fruat̃ ꝑte ſua. ⁊ lętetur
ſ ſpe retributōis ſ quia.
de labore ſuo. hoc ē donū dei. Nō
em̄ ſatis recordabit̃ dieꝝ vitę ſuę.
ſ inſpirādo † ſ ſpiritualibus
eo ꝙ deꝰ occupet † delicijs cor eiꝰ.

Ca. VI.

EST ⁊ aliud ma-
lum quod vidi ſub ſole. ⁊
ſ hoc. ſ.
quidē frequēs apud homīes. Uir
cui dedit deus diuitias ⁊ ſub-
ſtantiaꝫ ⁊ honorē. ⁊ nihil deeſt aīę
vel eius ſ qꝫ
ſuę ex omnibꝰ q̄ deſiderat nec tri-
ipſe non vult.
buit ei poteſtatē deꝰ vt comedat ex
ſ quod cōgregat.
eo. ſꝫ homo extraneꝰ vorabit illud
Hoc vanitas ⁊ miſeria magna eſt
ſ etiaꝫ ſ yperbole
Si genuerit quiſpiam centum libe-
ſ alus
ros. ⁊ vixerit multos annos ⁊ plu-
hominibus.
res dies ętatis habuerit. ⁊ aīma il-
lius nō vtatur bonis ſubſtātię ſuę
ſepulturaqꝫ careat: de hoc ego ꝓ-
ſ vel ꝙ ſ qui ſtatim
nuncio quia melior illo ſit aborti-
moritur. cum ille diu crucietur. † ſ ad lucem
uus. fruſtra em̄ † venit ⁊ ꝑgit ad te-
nebras. ⁊ obliuione delebit̃ nomē
ſ iuſticie. † ſ noluit
eius. Non vidit ſolē. neqꝫ † ꝯgno-
cognoſcere.
uit diſtantiam boni ⁊ mali. etiaꝫ ſi
ſ ſenſus malorum immutabilis.
duobus milibus annis vixerit et
non fuerit ꝑfruitus bonis. Nōne
ſ in terram vel in iudiciuꝫ
ad vnum locum properāt omnia?
ſ i victu.
Omnis labor hominis in ore eiꝰ.
ſ tamen. † ſ quia neceſſe eſt iterum comedere
ſed anima eius non † īplebitur bo-
ſ vtriqꝫ neceſſe māducare.
nis. Quid habꝫ amplius ſtulto ſa-
† Curet vnde viuat.
piens? ⁊ quid pauꝑ niſi vt † pergat
ſ vicꝰ ſ pro-
illuc vbi eſt vita? Meliꝰ eſt † videre
ſ an ſit cupiēdum ſ temere
quod cupias q̄ꝫ deſiderare qd̄ ne-
ſcias. ſed ⁊ hoc vanitas eſt. ⁊ p̄ſū-
ſ dei filius homo † ſ a prophetis.
ptio ſpūs. Quis futurꝰ eſt. iā † vo-
ſ emanuel ſ verꝰ.
catum eſt nomen eiꝰ. ⁊ ſcitur ꝙ hō
ſ iam. † ſ patrem ſcꝫ ſecundū hu-
ſit. ⁊ non poſſit contra † fortiorē ſe
manitatem. Unde. pater maior me eſt.
in iudicio contendere. Uerba ſunt
† ſ Qui vehementer emungit elicit ſanguinem
plurima † multamqꝫ in diſputando
ſ Unde. ne euaneſcas in ſapientia tua. nō plꝰ ſapere q̄ꝫ oportet.
vanitatem habentia.

Ca. VII.

QUid neceſſe eſt
† ſ noli altum ſaꝑe ſꝫ time.
homini maiora ſe † q̄rere.
ſ etiam ſ quid ſit vtile ł cōtra.
cum ignoret quid conducat ſibi in

iuſticias iudicabo.

Dulcis eſt ſ. ⁊c. Diuitem auarū queꝫ deſcripſerat. compat operāti qui ſine cura dormit. non diſtētus ī nimietate cibi. cui pꝰ laborem gratus ē ſomnus. ⁊ cibus ſimplex. ⁊ modicus minus onerosus. ⁊ cito digeritur. Diues autem epulis diſtentus curis anxiꝰ aut vix aut nūq̄ꝫ ſomno fruitur

Beati pauꝑes ſpiritu. beati qui eſuriūt ⁊ ſitiunt iuſticiaꝫ. quoniam ipſi deum videbunt.

Vę vobis diuites qui habetis conſolationem veſtram.

Eſt ⁊ alia īfirmitas. Poſſumus hęc de philoſophis ł hereticis et eorum ſectis vł diſciplinis legere. qui in malum ſuuꝫ ⁊ ſuoꝝ complicum falſa dogmata congregant. vnde fructum non capiant. nec ſuis imitatoribus relinquant. ſed omnes bonis opibus nudi ī terram reuertent̃. et manentes ī tenebris ignorantię. quia abiecerūt lumen verę ſapientię omēs labores ſuos ꝑdant. cum ſcriptuꝫ ſit perdam ſapientiaꝫ ſapientum ⁊c.

Hoc itaqꝫ ⁊c. Melius dicit ei eſſe q̄ pręſentibus fruit̃ bonis in lęticia. et iocunditate. hic eſt enim vł parua voluptas. ibi ſolicitudo et miſeria. ⁊ theſaurizat ⁊ ignorat. cū cō. e. Melius eſt autem ſpiritualem eſcaꝫ et potum. et lęticiam a deo datam intelligere. ⁊ videre bonitateꝫ domini et habere iocunditatem cordis ī labore bonorum operū ſpe future retributōis ⁊ hęc pars noſtra q̄mnis non plena. donec videamus facie ad faciem. cuius viſio perfecta beatitudo. Et notandum ꝙ hęc occupatio. hęc bona intentio ſpiritualis eſt. ⁊ vera lęticia. quā inſpirat dei gratia. in adiuuādo bona opa.

C. VI

Eſt et aliud ⁊c. Deſcribit et aliter diuitem auarum qui cum omnia habeat bōa. nihilominus nimia parcitate ſe cruciat neſciens cui congreget.

Uir cui dedit. Poteſt hoc de populo iſrael accipi. cui dedit dominus legem et prophetas et promiſſiones. Unde. Auferet̃ a vobis regnum dei. et d. g. f. fru. e. hęc omnia ad gentes tranſlata ſunt. et vidēt iudęi bona ſua. ⁊ non fruuntur. ⁊ gentes multo meliores. quāuis in fide nouellę. et quaſi abortiuę. q̄ꝫ illi qui de patrum antiquitate gloriantur dicentes. pat̃ noſter abraaꝫ eſt. ⁊ tamen ad vnum locum. id eſt. ad iudiciuꝫ properabimus omnes

Sepulturaqꝫ careat. Adeo auarꝰ vt nec de ſepultura cogitet. vł ſepe pro diuitijs occiſus abijcitur ī ſepultus. vel quia nullam ſui memoriam relinquat cum omnibus bonis affluat.

Omīs la. ho. ī o. e. hoc ē qd̄ laborādo didicit homo. id ē rationalis. in ore habet quia alios docet.

Anima eiꝰ n̄ implebitur. quia ſemper cupit diſcere qd̄ doceat. et hoc habet ſtulto plus. quia cum beato paupere tendit ad chriſtum qui eſt vita. ⁊ qui ait. beati pauperes ſpiritu q̄m ipſorum eſt regnum cęloꝝ

Quis futurꝰ e. Omnium hominuꝫ q̄ futuri ſunt corpore circundandi. iam deus vocabulum nouit ne poſſit homo reſpōdere contra artificem. q̄re ita vel ita ſit factus. Quanto em̄ amplius q̄ſierumꝰ. tāto magis oſtendit̃ vanitas noſtra et verba ſuꝑflua. et non ex ꝑſcientia dei tollitur liberum arbitrium. ſed cauſe ante pręcedunt. quare vnū quodqꝫ ſic factum ſit

Uerba ſūt plurima multamqꝫ. Quaſi dei quidem filius futurus eſt homo tu autem noli vltra inquirere qual̃ quomodo. et huiuſmodi. ſed crede generationem eius.

¶ Melius eſt nō. bo. Memoria bonorū opm q̄ delectet auditorū corda. ſicut nares vnguēta. Vñ. memoria iuſtoꝝ in laude nomē impiorum putreſcet.

¶ Et dies mor. ꝗ eſt. Meli⁹ eſt miſere vite tormēta ⁊ tribulationes. ⁊ labores moriēdo euadere. q̄ ad hec naſci ⁊ ſuſtinere

¶ Melior ē ira. contra peccatū tuū vl' alienū q꞉ corrigis. non quia vltionē cupis

¶ Meli⁹ ē a ſa. Meliora ſunt amici vulnera q̄ fraudulenta inimici oſcula.

¶ Verba adulantis magis īſenſata ad ſpinas. i. ſeculi curas monentia: q̄ ducūt ad gehenne incendia

¶ Sapiens pfectus nulla argutōe īdiget. nulla calūnia turbat̃. q̄ de ſapiēte in pfectu poſito eſt accipiendū. q̄ aliqñ turbat̃ de iniqtate iudicij. cū deus ſtati nō ſubuenit. al's punit.

¶ Melior eſt e. fi: o. Perfectō. Qui pſeuerauit ſalu⁹ erit. Melior eſt ꝯſummata iuſticia q̄ inchoata. et orōis epilogi q̄ exordia. hic certamen. ibi victoria. ⁊ cuꝫ venerit q̄d pfectū ē e. q̄d ex p. ē

¶ Arrogante Huic arrogāti ꝯtrarius ē q̄ in euāgelio pauper ſpū legitur.

¶ Quid putas. Alit̃. Sic debes viuere. vt ſp p̄ſentes dies ſint tibi meliores q̄ p̄teriti. ſp eſt em̄ tempus opandi. ne cū ceperis decreſcere. dicat̃. currebatis bñ q̄s vos impediuit nō obedire veritati? Et itē Incipientes ſpū nūc ꝯſummamī

¶ Conſidera o. dei. q̄ magna q̄ mirabilia. aliū gratuita pietate eligit. alium iuſto iudicō deſpic̄. Vñ Jacob dilexi. eſau odio habui. ⁊ vniuerſe vie dñi. mia ⁊ vi.

¶ Malā diem iudicij. q̄ mala videtur malis. Vñ. Dies illa dies ire ꝛc. Vl' bōa et mala. i. pſpera ⁊ aduerſa

ſ Propria ne dum aliena. q̄to minus ergo cōprehēdet celeſtia. † ſ al's numero. ꝉ ſ patria noſtra paradiſus eſt.

vita ſua †numeꝝ dieꝝ ꝉ pegrinatio

ꝉ ſ q꞉ vehementer et homo fugit. et nunq̄ i eodem ſtatu permanet.

nis ſue. ⁊ tpe ꝉ quod velut vmbra

ſ homo ſ cū ignoret

p̄terit. Aut quis ei poterit idicare

ſ in tempore.

quid poſt eum futuruꝫ ſub ſole ſit

ſ ergo ſ bona fama

Melius eſt nomen bonū q̄ p̄cio-

ſ quaſi in morte patet quid vel quales ſum⁹. in natiuitate neſcitur

ſa vnguenta. ⁊ dies mortis q̄ na-

† ſ vbi oſtendit̃ miſeria fragilitatis noſtre in preſenti cadauere.

tiuitatis. Melius eſt ire ad †domū

ꝉ ſ vbi obliuiſcimur quid ſumus preſenti in ebriati luxuria

luctus q̄ ad ꝉ domū ꝯuiuij In illa

em̄ finis cunctorum ammonet̃ ho

† ſ .ſ. cadauer.

minū. ⁊ viuens cogitat quid †futu

ſ vel us ſ cōtra vicia. † ſ Qui diſſoluit etiam ſapientem

ruꝫ ſit Melior ē ira †riſu. q꞉ p triſticiam vult⁹ corrigit̃ animus delin-

ſ iō. † ſ vere ſ beati qui lugent q. ipſi conſolabuntur

quentis. Cor †ſapiētū vbi triſticia

ſ riſus dolore miſcebitur. ſ ergo.

eſt. ⁊ cor ſtultoꝝ vbi leticia. Meli

ſ magiſtro ſ platorū

us eſt a ſapiente corrigi. q̄ ſtulto-

ſ ſi cecus ceco ducatū p̄beat am. i fo. ca.

rum adulatōne decipi. Quia ſicut

ſ inſuauis.

ſonitus ſpinaꝝ ardentiū ſub olla.

ſic riſus ſtulti. Sed et hoc vanitas

ſ abundans iniquitas. ꝉ ſ refrigeſcet ca. mul.

Calūnia ꝯturbat ſapientē. ⁊ ꝉ pdet

† ſ Melior eſt ira riſu. ſed non ea que impatientem facit que eſt arrogantis.

robur cordis ei⁹ † Melior eſt em̄ finis oratōis. q̄ principiū. Melior

ſ ergo † ſ incōſideratus ſ expers conſilij.

eſt patiēs arrogante. Ne ſis †velox

ad iraſcendū. q꞉ ira in ſinu ſtulti re

qeſcit. Ne dicas. quid putas cau

† ſ Abrae yſaac et moyſi. q꞉ tūc multi icreduli

ſe ē q ꝉ priora tpa meliora fuere q̄

ſ ſub chriſto quia et modo multi ſunt fideles.

nunc ſint? Stulta eſt em̄ huiuſce-

modi interrogatō. Vtilior eſt ſapia

ſ q̄ ſola. bonum eſt enim indigenti neceſſaria tribuere. ſed melius eſt vtrumq̄ ſ corde.

cum diuitijs. et magis pdeſt vidē-

ſ iuſticie. ꝉ ſ non tantū ſ vera.

tibus ſolē. ꝉ Sicut em̄ ptegit ſapia

ſ et habentē et cui dat̃. ꝉ ſ quia vtrūq̄ pro

ſic ptegit pecunia. ꝉ Hoc aūt plus

deſt. ſed plus eruditō

habet eruditō ⁊ ſapiētia. q vitam

ſ etiam ſine pecunia

tribuunt poſſeſſori ſuo. Conſidera

opera dei. q nemo poſſit corrigere

ꝉ ſ Preſenti in qua mereri debes vitā eternā.

queꝫ ille deſpexerit. ꝉ In die bona

ſ virtutibus et operibus

fruere bonis. ⁊ malā diē p̄caue. Si

cut em̄ hanc ſic ⁊ illā fecit deus. vt

ſ Juſtus dñs in omib⁹ vi. ſu.

nō inueniat hō ꝯtra eū iuſtas que

† ſ vana opinione hominū

rimonias. Hec quoq̄ †vidi in die

ſ Quāuis innocēs

bus natiuitatis mee. Juſt⁹ perit i

affligitur. ſ feliciter.

ſua iuſticia. ⁊ impi⁹ multo viuit tē

ſ Quāuis malus. † ſ ſummū ius ſumma iniuria eſt.

pore in ſua malicia. †Noli eſſe iu-

ſ non relaxando ꝉ ſ qui perſcrutator ē maieſtatis: opprimitur a gloria

ſt⁹ multū ꝉ neq̄ pl⁹ ſapias q̄ neceſ

ſ Peccaſti. quieſce. quere medicinam. age penitentiam. non enim vult deus morteꝫ peccatoris. ſed vt con. et vi.

ſe ē. Ne obſtupeſcas. ne ipie agas

multū. Et noli eſſe ſtultus ne mori

ſ ſubito preoccupatus † ſ maxime ad domeſticos fidei. ꝉ ſ carnaliter et ſpiritualiter

aris i tpe nō tuo. †Bonū ē te ꝉ ſuſtē

ſ vel ab alio iuſto

tare iuſtū. ſed ab illo ne ſubtrahas

ſ qui pluit ſup bo. et ma:

manū tuaꝫ. quia q̄ deū timet nihil

ſ quaſi melior ē ſapia fortitudine ſ chriſtus qui eſt ſapientia redemit nos cum angeli non poſſunt.

negligit. Sapiētia ꝯfortauit ſapiē-

ſ omēs

tē. ſup decē pricipes ciuitatis. Nō

enim peccauerūt et egent gra. dei.

eſt em̄ hō iuſt⁹ i terra. q̄ faciat bo-

ſ nec īfans vni⁹ diei

num ⁊ nō peccet. Sꝫ ⁊ cūctis ſer-

ſ de te ſ quaſi homo

monibus q̄ dicunt̃ ne accōmodes

non audiens. et non habens in ore ſuo redarcor tuū. ne forte audias ſeruū ma-

† ſ Qua iudice. nemo nocens abſoluitur

ledicentē tibi. Scit em̄ † conſciētia

ꝉ ſ Quod tibi ñ vis ne feceris alijs. et patere legem quā ipſe tuleris

tua q꞉ tu crebro ꝉ maledixiſti alijs.

† ſ iquirēdo ſapientiā. ſ apud me

Cuncta temptaui †i ſapiētia. Dixi.

† Quāto ad ſapientiam accedis. tanto a te recedit et altiorē ſe oſtendit † ſ antequā inquireres

Sapiens efficiar. †⁊ ipa longi⁹ re

ceſſit a me multo magis †q̄ erat Et

apparuit ſ eius ꝉ ſ Nullus in hac vita. in qua videmus per ſpeculum in enigmate Vnde Non videbit me homo. et vi.

alta pfunditas. ꝉ quis iueniet eā?

Luſtraui vniuerſa animo meo. vt

ſcirē ꝯſiderarē ⁊ q̄rerē ſapientiaꝫ

ꝉ ſ qui eſſet maior alijs impietatibus.

⁊ ratōem. ⁊ vt ꝯgnoſcerē ꝉ impieta

† ſ que habet principatum inter errores

tem ſtulti. ⁊ †errorem imprudenti-

ſ inter omnia

um. Et inueni amariorem morte

hereſiꝫ ſ amorem qui mors anime eſt ſ mulieres heretici.

mulierem. q̄ laque⁹ venatoꝝ e. ſtet

ſagena cor eius Vincula ſūt man⁹

ſ iuſtus. † Fugite fornicationem. et hereticum hominem poſt primam et ſecundam correctionem deuita.

eius Qui placet deo †effugiet illā

qui autē peccator: capietur ab illa

ſ apud me diſpoſui.

Ecce hoc inueni dixit eccleſiaſtes.

a. put iuſte euenerint. ſuſtine viriliť. Omnia em̄ iuſte. q̄uis occulte ⁊ hoc eſt. vt ñ inue. ꝛc

¶ Viuit feliciť. Vñ zelaui ſup iiquos pa. p. vi. Et abacuc Quare taces impio deuorāte iuſtiorē ſe. ꝛc Expectat aūt iuſt⁹ iudex. vt retribuat vnicuiq̄ ſm opa ſua i tpe. ſm illď. Cū accepo tps. ego iuſticias iu. Vnde. Noli emu. i malig. neq̄ zela. fa. ini.

¶ Noli eſſe ꝛc. Judiciū ſine mia ei q̄ non fecē mi. Et alibi. Nolite iudicare. et nō iudicabimī. Et illud. dimitte n. d. n ſi. ⁊ n. di. de. no. Corrigat q̄ ſapiēs vt magiſter. cōpatiatur vt pater.

¶ Et noli eē Impij nō dimidiabunt dies ſuos. q̄i. noli īpenitēs puocare deū. vt etiaꝫ viuēti iferat ſuppliciū ſic fecit dathā ⁊ abyron

¶ Nihil negli. Diebus ſine reſpectu pſonaꝝ bñfac̄. Vľi pſperis et in aduerſis pui det ſibi

¶ Decē principes Angelos q̄ ciuitati noſtre. i. ecclīe. tāq̄ cuſtodes. i. auxiliatores p̄ſūt. ⁊ decē dicūt̃. q꞉ denari⁹ nūs ē pfectus

¶ Sꝫ ⁊ cūctis. ꝛc Docꝫ ſapiētē maledicorū liguas nō attēdere. ne cū ipe idē faciat. ſibi velit ignoſci. ⁊ alios rephendi. Si em̄ hoc fecerit. ſp curioſus et iratus erit. q꞉ nec ſeruorū linguas ꝯpeſcere valebit

¶ Venatorū Demonū qui venant̃ animas noſtras. quorum mulieres retia et ſagene heretici

¶ Ecce hoc iueni Hoc inueni q̄d paulatim peccādo. ⁊ ad vnū delictū aliud apponēdo grandē nobis efficimus ſummā malorū vl' peccatoꝝ. et cuꝫ vix de paucis viris bonos inuenerim ita vt ī mille vn⁹ potuerit īueniri mulierē bonā oīno inuenire ñ potui. q꞉ oēs me ad luxuriā ñ ad vtutē deduxerūt. et cuꝫ cor hoīs ab adoleſcen

tia ad maliciā diligē
ē appoſitū· ⁊ pene oēs
offenderūt deum · in
hac ruina generis hu
mani facilioꝛ ad caſuȝ
eſt mulier. Vñ poeta.
Variū ⁊ mutabile ſp
femina

Inuenirem ra
toem Quācūqȝ rem
vel diſcretōȝ inter ho
mies ⁊ eoꝝ moꝛes · ꝗs
perfecte bon⁹ niſi ſol⁹
chriſt⁹. Vñ. Nō eſt ꝗ
fa.bo.ñ ē vſ.ad v.

Virū chriſtū q̇ ca
put eſt omniū bonoꝝ
q̄ḋ igurat̄ ꝑ millena/
riū q̇ pfect⁹ nūs eſt

Solūmō hoc.
Ne videat̄ ꝯmunem
omniū hominuȝ natu
ram damnare· ⁊ deuȝ
eius auctoꝛē accuſare·
vigilanter adiecit ſo/
lūmodo ⁊c Quaſi hō
quidē bon⁹ fact⁹ eſt ·et
libero arbitrio dereli
ctus ſpōte cadit ⁊ imi
ſcet ſe vanis curis ⁊ ſu
perfluis

Quis talis Di
xi ſupius vix bonū ho
minē inueniri: cū a do
homines ſint boni fa
cti. Nūc que bona eis
dederit tanꝗȝ gratula
bundus enumerat. ſa
pientiā·ratōeȝ ·archa
na ꝯgnoſcere

Ca. VIII.

Nec dicere ei:
Precepta dei nō ſint
diſcutienda ꝗre illa ꝓ
cepit· ſȝ facienda

Nō eſt i ho.
Quaſi · nō debes mo
leſte pati · ſi futura nō
ſcirē potes· ſi a potēti
oꝛibus impijs ſepe op
primeris, q̄ꝛ cito omīa
finiunt̄. ⁊ moꝛs omnia
equaliter rapit.

Vidi impios.
Neci moꝛte penitent.
quoꝝ ꝗnto accuſatio
rarioꝛ ⁊ difficilioꝛ tan
to peccādi libertas vi
det̄ eis eſſe maioꝛ.

ſ vel vnum ad alterum·
vnum ⁊ alteꝝ· vt inuenirē rationē
quā adhuc querit anima mea ·et nō
ſ Vir a virtute. foꝛtes vel ratōem ſigni
ineni Virum de mille vnū repperi
ficat ꝗ ſenſualitati preſidet . Mulier a mollicie
mulierē ex omnibus non ineni So
molles et inconſtantes· vel ſenſualitatem
lūmodo hoc inueni ꝙ fecerit deus
ſ bonuȝ· ſ ꝑ li
hominē rectū · ⁊ ipe ſe infinitis mi
berum arbitrium ſ nul
ſcuerit queſtiōib⁹ Quis talis vt ſa
lus· ſ pauci † ſ oblique vi
detur de ſe dicere
piens eſt? Et quis nouit † ſolutōem
ſ diuini vel enigmatis
verbi?

Ca. VIII.

ſ quia ſ qua diſcernitur actus.
Sapientia homi
ſ in opibus
nis lucet in vultu eius ·et
ſ deus ſ Qui ſperant ſup miſericoꝛdiam dñi:
mutabūt foꝛtitudinē. † ſ vt boni fierent ex ma
potentiſſimus faciē illius † ꝯmuta/
lo. ſ iō. ¦ ſ iubar chriſti· de quo deus iudiciū
tuum regi da· ¦ ſ firma immobilia·
uit. Ego ¦ os regis obſeruo· ⁊ ¦ ꝓce/
ſ quod in te eſt.
pta iuramenti dei. Ne feſtines re/
† ſ voluntate que non deſerit niſi deſeratur·
¦ ſ neſcis quid pariat tibi ventura dies.
cedere a † facie eius ¦ neqȝ ꝑmaneas
ſ verbo vel exemplo. ¦ ſ omnia ꝗcunqȝ vo.fe.
in ope malo· ¦ q̄ꝛ omne qḋ volue/
ſ cuius dicere facere eſt·
rit faciet· ⁊ ſermo illi⁹ poteſtate ple
ſ voluntati eius
nus eſt· Nec dicere ei quiſqȝ pōt·
quiſ reſiſtet ſ ergo ſ i hac vita † ſ do
quare ita facis? Qui cuſtodit † ꝓce
mini ſ in futuro
ptum · non experietur quicqȝ mali
Temp⁹ ⁊ reſponſionē. coꝛ ſapien/
ſ q̄ꝛ· † ſ circumciſionis.ba
ptiſmi· ¦ ſ id eſt omnia tpus hñt a deo iuſte oꝛ
dinata - ſ Sic cuſtodiēda ſūt ꝓcepta vt ſapiē
ter itelligas qḋ quō facias qñ et quare
tis intelligit· Omni † negocō ¦ tpus
ſ tñ ſ hec igno
eſt ⁊ opoꝛtunitas· ⁊ multa homis
rātis qui ad laboreȝ naſcit̄· aliud ſperat ·aliud
itelligit ¦ ſ neſcia mens hominum fati
afflictio· qui ignoꝛat ꝓterita· ⁊ ¦ fu/
foꝛtiſqȝ future ¦ ſ alias nuncio.
tura nullo ſcire poteſt ¦ initō. Non
ſ c⁹libet ſ poteſtate· † ſ exire de
coꝛpoꝛe
eſt in hominis dicione † prohibere
ſ exeuntem.
ſpūm. nec habȝ poteſtatē i die moꝛ
† ſ Incurſu demonum vel vicioꝛuȝ quia peni
tis· nec ſinit̄ quieſcere † ingruente
tere noluit· ſ in qua confidebat
bello · neqȝ ſaluabit impietas impi
um. Omnia hec conſideraui· ⁊ de
di coꝛ meū in cunctis opibus que
fiunt ſub ſole. Interdū dominatur
ſ princeps· tyrannus· epūs· † ſ Quia ſanguis
homo homi in malū ſuū † Vidi im
ſubditoꝛum de manu eius requiritur·
pios ſepultos qui etiam cū adhuc

ſ in eccia. † ſ coꝛpe nō mente ·et ꝑ
erant non, pderant ¦ ſ a ſubditis et timentib⁹
viuerēt. i loco ſancto † erant· ⁊ ¦ lau
vel adulantibus ¦ ſ tanqȝ iuſti·
dabant̄ in ciuitate quaſi ¦ iuſtoꝛuȝ
ſ hec vaitas. hec laus. hec dñatō
opm· ſed ⁊ hoc vanitas eſt . Etem
ſ a deo. † ſ cuȝ peccat· ſed ſat cito
quia ſat bene.
quia nō pꝛofert̄ † cito cōtra malos
ſ vel ſcientia. ¦ ſ Nihil timētes in futurū qua
ſententia. ¦ abſqȝ timoꝛe vllo filij ho
ſi non iudicandi
minū ꝑpetrant mala. At tñ pecca/
ſ in tota vita ſua·
toꝛ ex eo ꝙ centies facit malū · ⁊ ꝑ
ſ dei ſ expectat̄ ad penit·
patientia ſuſtētatur. Ego cognoui
ſ hoc ſ et ideo penitentibus.
ꝙ erit bonū timētibus deū· qui ve
† ſ huius ſeculi quia aliud nō ꝗrit ¦ ſ Qui nō
rent̄ faciem ei⁹. Non ſit † bonū ¦ im
timet· et ideo non penitet
pio. nec ꝓlongent̄ dies ei⁹ Sȝ qua
ſi vmbra trāſeant ꝗ nō timēt facieȝ
dñi. Eſt ⁊ alia vanitas ꝗ fit ſup ter
† ſ afflictōnes vt lazaro·
rā. Sunt iuſti quib⁹ † mala ꝓueni/
ſ mala. ſ. ſ peccatoꝛum·
unt quaſi opa egerint impioꝛum Et
¦ ſ ab omi aduerſitate vt diues qui induebat̄
purpura et biſſo
ſunt impij ꝗ ita ¦ ſecuri ſūt quaſi iu/
ſcȝ bona ſ foꝛtui
ſtoꝛuȝ facta habeāt Sed ⁊ hoc va
tum † ſ ſecundū īfirmos ſ ſecundū ſe ſ bo
niſſimū † iudico. Laudaui igit̄ leti/
ne conſcientie·
ciam ꝙ nō eſſet homini bonuȝ ſub
ſ in hoc tempoꝛe † ſ panē qui de celo deſcendit
¦ ſ vinum quod letificat coꝛ hominis·
ſole· niſi ꝙ † comederet ⁊ ¦ biberet.
ſ ſpe boni
atqȝ gauderȝ. ⁊ hoc ſolū ſecū affer
ret de laboꝛe ſuo in dieb⁹ vite ſue
ſ ſic.
quos dedit ei de⁹ ſub ſole Et appo
ſui coꝛ meū vt ſcirē ſapiam. ⁊ intel
ſ boni vel mali·
ligerē diſtinctōȝ que verſat̄ i terra.
ſ vere rōnalis † ſ pꝛoſperitate ¦ ſ in omi tpe
Eſt homo ꝗ † dieb⁹ ⁊ ¦ noctib⁹ ſom/
ſ coꝛdis. ¦ ſ intentus
num nō capit oculis. ⁊ ¦ intellexi ꝙ
diuine philoſophie. nec tñ poteſt cōpꝛehendere
omniū opm dei nullā poſſit hō in
et hoc eſt et intellexi
uenire ratōem eoꝝ ꝗ fiunt ſub ſole
ſ accedet homo ad coꝛ al.
Et quāto plus laboꝛauerit ad que
et ex. d.
rendū. tanto minus īueniet Etiam
ſ qui videt̄.
ſi dixerit ſapiēs ſe noſſe: nō poterit
ſ necdum ſcire
reꝑire Omnia hec tractaui i coꝛde
meo vt curioſe intelligerem

Ca. IX.

ſ vt videtur..
Sunt iuſti atqȝ

Et laudabāt̄.
Valde laudat̄ pecca
toꝛ in deſiderijs aīme
ſue et iniqu⁹ bñdicit̄·

Timenti b⁹ de.
Timēt ꝑñtiam eius in
die iudicij. hoꝛrenduȝ
eſt incidere in manus
dei vi·

Nec ꝓlōgent̄
d.e. Sȝ ſcito moꝛiat̄
ne diu viuens peioꝛa
mereat̄ toꝛmēta dum
plura ⁊ peioꝛa peccat.
vñ quid auaro impꝛe
cer niſi vt diu viuat:

Sūt iuſti ꝗ/
bus m.ꝑ. Vt filijs
aaron ſacrificantibus
ſcdm hebꝛeos · et ma
naſſes poſt tanta ma
la a captiuitate in re/
gnum reductus felicit̄
vixit·

Ratōȝ ⁊c· Qua
re hic paup. hic diues
hic cecus naſcat̄. ſȝ mā
cus de geminis. vl̄ hic
ſtatim baptiſatus ſal
uatur · ille ſtatim moꝛ
tuus damnetur et mlt̄
ta in id genus

ſ ab ipſo diſponũt.
ſapientes. ⁊ opa eoꝛũ in manu dei
ſ etiã cũ beneſecerit ſ dei
⁊ tñ neſcit hõ vtꝝ amore an odio
ſ vbi omnia apat.
dign⁹ ſit. ſed oĩa in futuro ſeruant̃ i
ſ bona et mala promiſcue.
certa. eo ꝙ vniuerſa ęque eueniãt
iuſto ⁊ impio. bono ⁊ malo. mũdo
⁊ immundo. imolanti victimas et
ſ opinione hominum.
ſacrificia ꝯtemnẽti. Sicut bonus.
ſic ⁊ peccatoꝛ. vt piuruſ ita etiã ille
veꝝ deierat Hoc eſt peſſimũ inter
omnia quę ſub ſole fiũt. qꝛ eadem
cunctis eueniunt. Vñ ⁊ coꝛda fili
ſ carnalium. † ſ non timent peccare.
orum hominũ †implent̃ malicia. et
ſ in peccatis. ſ mala.
contẽptu in vita ſua. ⁊ poſt hęc ad
ſ qꝛ
inferos deducent̃ Nemo eſt ꝗ ſem
per viuat. ⁊ qui huius rei habeat
ſ ſemꝑ viuendi. † ſ peccatoꝛ qui poteſt conuer
ti et ꝓficere. ſ Canis viu⁹ gẽtilis qui deo viuit
fiduciam. Melioꝛ eſt† canis viuuſ
ſ iudeo incredulo et ſupbo
ſ Moꝛtuo iuſto ꝗ nihil põt meritis ſuis addere
leone moꝛtuo. Viuẽtes enĩ ſciunt
ſ ineternum niſi caueant.
ſe eſſe moꝛituros Moꝛtui vero ni
ſ de mundo
hil nouerunt amplius. nec habent
ſ quia non ꝓficiunt amplius
vltra mercedẽ. qꝛ obliuioni tradi-
ta eſt memoꝛia eoꝝ. Amoꝛ quoqꝫ
† ſ cum ipſis ſ alſo ꝑibunt
⁊ odium ⁊ inuidię† ſimul ꝑierunt.
nec hñt ꝑtẽ in hoc ſeculo. et i ope
† ſ cito. ſ qñquis ẽ moꝛs ſic finit oĩa † ſ nemo
qđ ſub ſole gerit̃ Vade ergo ⁊ †co
rianis ſ coꝛdis ſ viuũ.
mede in lęticia panẽ tuũ. ⁊ bibe cũ
ſ verbi dei ſ ſic.
gaudio vinum tuũ quia deo placẽt
ſ coꝛp⁹
opa tua. Omni tpe ſint veſtimẽta
ſ caſtitate. puritate. † ſ miſericoꝛdia
ſ mente
tua candida. ⁊ †oleuꝫ de capite tuo
ſ ſapiẽ
nõ deficiat Perfruere vita cũ vxo
tia quam tibi accepiſti
re quã diligis cũctis diebus vitę i
ſtabilitatis tuę. ꝗ dati ſunt tibi ſub
ſ vel natiui. ſ Sapien
ſole omni tpe vanitatis tuę Hec ẽ
tia vera
enĩ ꝑs in vita. ⁊ in laboꝛe tuo quo
Boni
laboras ſub ſole. Qđcunqꝫ poteſt
† ſ dum dies eſt. duꝫ tẽpus habes
facere manꝰ tua inſtãter †opare. qꝛ
nec opus. nec ratõ. nec ſciẽtia. nec
ſ Job
ſapiẽtia erũt apud inferos quo tu

hđõ fugit velut vmbra et nunqꝫ in eodem ſta
tu per.
properas. Verti me ad aliud. vi-
† ſ Quos non aggrauat carnis infirmitas ſcꝫ
ſanctoꝛum ſ ſed dei. vnde non eſt volentis ne.
cur. ſed d. m.
diqꝫ ſub ſole nec† velociũ eẽ curſũ
† ſ eſſe ſ vnde. eſtote foꝛtes in bello et p. cũ a. ſ.
ſ ſpũ ſ viuum
nec†foꝛtiũ belluꝫ. nec ſapiẽtũ panẽ
ſ eternas vl' ſapie † ſ ſꝫ dei. vn
nec doctoꝝ diuitias. nec †artificũ
de. gratia dei ſum id quod ſum.
grãm ſed tpus caſumqꝫ in oĩb⁹
ſ Neſcitis diem neqꝫ hoꝛã.
Neſcit homo finẽ ſuũ. ſed ſicut pi-
ſ ſubito
ſces capiuntur hamo. ⁊ ſicut aues
cõpꝛehẽdunt̃ laqueo: ſic capiũtur
ſ iudicij. moꝛtis. vl' libet aduerſi
homines tpe malo. cuꝫ eis extiplo
tatis. † ſ alijs dicentib⁹ quid amplius ſapiens
ſupuenerit. †Hanc quoqꝫ ſub ſole
ſtulto.
vidi ſapiam. ⁊ probaui maximam.
ſ ad literam. vel eccleſia humilis. † ſ ad cõpa
tionem maloꝛum. ſ Multi vocati: pauci vero
electi. † ſ foꝛtes.
Ciuitas parua ⁊ †pauci in ea †viri.
† ſ id eſt. dyabolus. Vnde. Cum foꝛtis arma
tus cuſtodit atri. ſu. in pace ſunt om. que poſſi.
ſ Qui ſe magnum iactat dicens. Hec omia ti
bi d. ſi. ca. ad oꝛa. me.
Venit ꝯtra eã †rex magnus: ⁊ val-
† ſ omnimodas inſtitutiones. perſecutiones.
lauit eam. extruxit †munitões ꝑ gi
rum ⁊ ꝑfecta eſt obſidio: Inuẽtus
† ſ a dyabolo. moꝛte ſua
qꝫ in ea vir pauꝑ ⁊ ſapiẽs. †libera-
ſ pauci
uit vrbem ꝑ ſapiam ſuã. ⁊ nullus
ſ obediendo.
deinceps recoꝛdat⁹ eſt hoĩs illius
ſ tñ † ſ alijs inebꝛiatis pñti leticia.
pauꝑis. et †dicebã ego melioꝛẽ eſſe
ſ chꝛiſti ſ dyaboli. † ſ ammiratiue
ſapientiã foꝛtitudine. †Quõ ergo
ſ ab ingratis ſ mãdata
ſapiã pauꝑis ꝯtempta eſt. ⁊ verba
ſ exponit.
eius nõ ſunt audita: Verba ſapiẽ-
† ſ quiete ſ ſuorum auditoꝛum.
tium audiuntur in †ſilentõ pluſqꝫ
ſ clamoſa oꝛatio. ſ i bello
clamoꝛ pꝛincipis iter ſtultos Me
ſ ſapientiam pꝛefert foꝛtitudini.
lior eſt ſapientia qꝫ arma bellica. ⁊
ſ in caritate que eſt radix omnium bonoꝛum.
ꝗ i vno peccauerit mlta bona ꝑdet

Ca. X.

ſ quia. ſ Sic mali inter bonos.
Vnde corrũpunt moꝛes bonos
Muſce moriẽtes
ſ odoꝛẽ
ꝑdunt ſuauitatẽ vnguẽti.
ſ ſimplex ſ humilis.
Precioſioꝛ eſt ſapientia. paruaqꝫ
ſ oĩa tps habẽt † qꝛ ſ intentio. cogita
tio
gloꝛia. ad tps ſtulticia† Coꝛ ſapiẽtiſ
ſ id eſt vt ꝑueniat in dexterã. ſtatuet aũt dñs
oues a dexteris hedos a ſiniſtris † ſ mundanis
Vnde. in ſiniſtra illius diuitie et gloꝛia.
in dextera ei⁹. ⁊ coꝛ ſtulti i †ſiniſtra

Melioꝛ eſt ca-
nis. Canis viu⁹ pau
per iuſtus. leo moꝛtu⁹
potens iniqu⁹ ꝗ nihil
ſecum affert de mũdo

Moꝛtui vero
Quidã aſſerũt etiam
poſt moꝛteꝫ creſcere et
decreſcere merita. ⁊ h
qđ ait. nec habẽt ꝑteꝫ
in hoc ſeculo. ⁊ in ope
qđ ſub ſole gerit̃. ita ex
ponũt vt dicãt eos in
hoc ſeculo. et ſub ſole
quẽ cernimus nullam
habere cõionem. hic
vero ſub alio ſeculo. ⁊
ſub ſole iuſticię. et nõ
excludi opinatõꝫ quę
cõtẽdit poſtqꝫ de hoc
ſeculo migrauerimus
⁊ offẽdere poſſe creatu
ras ratõales ⁊ ꝓmereri

Erũt. i. valebũt ti
bi poſt moꝛtẽ. Unde
In inferno aũt ꝗs cõ-
fitebit̃ tibi. Et illud.
Veniet nox qñ nemo
poteſt opari

Bellum victoꝛũ
vl' etiã imitatores bel-
li ſcđm illud Sine me
nihil poteſtis facere

Diuitias. Bo-
noꝝ opm. Vñ. Redẽ
ptio animę viri: ꝓpꝛię
diuitię

Sicut piſces
ca. Simile eſt reg. cę.
ſagenę ⁊c. Et illđ. Fa
ciã vos piſcatores ho
minũ. Heretici quoqꝫ
habẽt ſagenã ſuã miſ
ſam et laqueos quib
capiant ſimplices.

Vir pauper ⁊c
chꝛiſtus de quo. ego
ſum pauꝑ ⁊ dolens. ⁊
in quo omẽs theſauri
ſapię ⁊ ſcĩę ſunt ab-
ſconditi

Per ſapien. ⁊c
Non ꝑ potentiã. vn-
de obſtetricante ma-
nu eductuſ eſt coluber
toꝛtuoſus

Verba ſapi.
Qui fauoꝛẽ ⁊ plauſuꝫ
nõ querũt. ſꝫ ſalutẽ au
dientiũ. nec clamãt vt
audiant̃. ſꝫ cupiũt vt
exaudiant̃.

Inter ſtultos:
Stulti qui nõ querũt
ꝓficere. ſed laudẽ ſibi
adquirere

Et qui i v. Qui
peccauerit i vno f. ẽ o.
reus. Vñ. Vn⁹ ſtult⁹
plimos corrũpit. Vñ
Modicum fermentuꝫ
to. maſ. coꝛ.

Ca. X
In dextera Ne
ſciat ſiniſtra tua quid
fa. dex. tua. Et alibi.
Si quis ꝑcuſſerit te i
de. ma. ꝓbe ei ⁊ al.

Locum .i. ſtationē fidei retine. ne vincaris ꝛ ne perficias ſi iā male cogitaueris. Unde. Et emūdabor a delicto maximo.

ſ praua ſ de vicio
illius. Sed ꝛ in via ſtultus ambu
in viciū. ſ peccator ſ ſibi ſi
lans cum ipe inſipiēs ſit: oms ſtul
miles. ſ Immundꝰ ſpūs princeps hꝰ mundi. et rector tenebrarū harū ſ in filios diffidētic
tos eſtimat. Si ſpūs poteſtatē ha
ſ praua ſuggerendo
bētis aſcēderit ſup te. locū tuū ne
ſ ei ſ penitentie
dimiſeris. qꝛ curatio ceſſare faciet
ſ actus impios.
peccata maxima. Eſt malū qd vidi
ſ iuſto iudicio dei.
ſub ſole q̄ſi p errorē egrediēs a fa
ſ Dyaboli vel cuiꝰlibet qui malos exaltat. bonos humiliat. ſ fauore populi et potentū ſ ſeculi vel eccleſie. Uñ. Propter peccata populi facit deus regnare ypocritam.
cie principis. poſitū ſtultū in di
ſ ſapientia. virtutibꝰ. bonis opibꝰ. dei donis
gnitate ſublimi. ꝛ diuites ſedere
ſ deiectos ſ idem ſ viciorū. ſ i dignitate
deorſum. Uidi ſeruos in equis. ꝛ
ſ bonos ſ depreſſos ſ cum ſint
principes ambulātes quaſi ſeruos
liberi ſ deceptōꝫ. ſ pri
ſup terrā. Qui fodit foueā icidet
mum ſeipm iaculo pcutiet pprio. ſ inſtituta eccleſie ſ hic et in futuro.
in eam ꝛ qui diſſipat ſepē morde
ſ dyabolus. ſ Sicut heretici. ſ ab edificio eccleſie ſ viuos ſcꝫ ſanctos qui in za
bit eum coluber. Qui trāſfert la
charia voluuntꝰ ſup terrā. ſ pro ſ tranſlatis
pides affligetꝰ in eis. ꝛ qui ſcindit
ſ infructuoſa ſcꝫ hereticos et quoſlibet malos ſ Compatiēs eis: Uñ. Quis infirmatꝰ et ego non infir. ſ in diuina ſcriptura.
ligna vulnerabitꝰ ab eis. Si retu
ſ acumen ingenij ſ acutū
ſum fuerit ferrū. ꝛ hoc non vt priꝰ
ſ Pro ſupbia tua. vñ. dicētes ſe eſſe ſapientes. ſtulti facti ſunt. vel p negligentia
ſ ſtudendo. diſcendo. penitendo
ſed hebetatū fuerit. multo labore
ſ quaſi non eſt deſperandum
ſ ſic ſ reſtaurabitꝰ.
exacuetꝰ. ꝛ poſt induſtria ſequetur
ſ prior ſ dyabolus.
ſapiētia. Si mordeat ſerpens in ſi
ſ occulte ſ quia tandem nocet.
lentio. nihil eo minus habet q̄ oc
ſ Chriſti vel viri catholici. vnde. diffuſa ē g. i labijs tuis
culte detrahit. Uerba oris ſapien
ſ mors et vita in manibꝰ lingue.
ſ dyaboli vel heretici. ſ in infernum
tis grā. ꝛ labia inſipiētis p̄cipita
ſ inſipiētis.
bunt eum. Initiū verboꝝ eiꝰ ſtul
ſ quia ptinax in ſtulticia et impenitens
ticia. ꝛ nouiſſimū oris illius error
ſ cōtra ſapiētes
peſſimus. Stultus verba mltipli
ſ ſcō tn̄ ſ carnalis
cat. Ignorat homo q̄d añ ſe fuerit
ſ hominum
ꝛ q̄d poſt futuꝝ eſt. quis poterit ei
ſ Inquiſitio ſcripturarum. et ſtudium vane doctrine. de qua dicta ſunt glorioſa. de te ciuitas dei. ſ hereticorum vel philoſophorum
ſ corpore et anima.
indicare: Labor ſtultoꝝ affliget
ſ nec p ſe nec p alios ſcire volunt. ſ ciuitatē dei. de qua. g. d. ſunt de te ciuitas dei.
eos qui neſciūt in vrbem pgere.
ſ terrene vel ad lrām. ſ dyabolus qui ſemp nouitate gaudet ſ etas leuitati et ſtul
Ue tibi terra cuiꝰ rex eſt puer. et

Qui fodit Lacū aperuit. et effodit euꝫ et incidit in foueā quā fecit

Si mordeat. Quaſi. ſicut ſerpēs occulte mordens venenū infundit. ſic et qui detrahit. Uel ſerpens. i. dyabolus. mordet i ſilentio qñ qui dyabolo ſuadente peccauit. nō vult ꝯfiteri.

Stultus cōtra deum. Uñ. Si peccauerit vir in viꝝ. poteſt ei placari deus. Si aūt peccauerit in deū. q̄s orabit p eo

ticie proxima ſ iudices. ſ ante tps nō curantes publica negocia.
cuiꝰ principes mane comedunt
ſ econtra ſ eccīa ſ chriſtꝰ ſ e ſtirpe regū
Beata terra cuiꝰ rex nobilis eſt.
ſ prelati. ſ in regno dei. ſ magis ne
ꝛ cuiꝰ principes veſcuntꝰ i tpe ſuo
ceſſitate q̄ȝ voluptate ſ tantū comedūt vt viuant. non viuunt vt comedant ſ mūdi
ad reficiendū ꝛ nō ad luxuriam.
ſ noſtris vel platoꝝ ſ ad terram ſ edificiū virtutum cuiuſlibet vel eccleſie
In pigricijs humiliabitꝰ ꝯtigna
ſ opm ſ vnde venerunt flumina. et flauerunt venti
tio. ꝛ in infirmitate manuū pſtilla
ſ ſtatus mentis vel eccleſie ſ qꝛ plati vel q̄libet delicijs et riſui dediti ſ verbi dei.
bit domus. In riſu faciunt panē
ſ .i. vt blandientes. nō corripiētes populo placeāt. et delicijs affluant. et agnū de grege. et vitulum de armento comedant ſ ſic.
et vinū. vt epulentꝰ bibētes. Et pe
ſ mortificant animas. que non moriuntur. et viuificant corpora. que non viuunt.
cunię obediūt omia. In cogitatōe
ſ chriſto qui regit omnia iuſte. ſ con
tua regi ne detrahas. ꝛ i ſecreto cu
ſcientie. ſ ſancto celeſtibꝰ donis ditato
biculi tui ne maledixeris diuiti. qꝛ
ſ angeli ſ ad dn̄m ſ ypbolice. ſicut et illud. ſi ſerui taceant iumenta loquentur.
ꝛ aues celi portabunt vocē tuam
ſ idem ſ a deo ſ admiſtratorij ſpūs ſ deo.
ꝛ qui habet pennas annunciabit
ſ tuam
ſententiam.

Ca. XI.

Quaſi mitte vł abſconde elemoſinā in ſi. pau. quia in die iudicij cū multo fenore reddetur tibi ſicut ſemen i irrigua terra ſ verbi.

MItte panem tuum ſup tranſeuntes aquas. quia
ſ in iudicio retributionē
poſt multa tempa inuenies illum
ſ deo credēdo, primos docēdo ſ nouū ppter
Da ptes ſeptem. nec nō ꝛ octo. qꝛ
dominicam diem. ſ tibi
ignoras quid futuꝝ ſit mali ſuper
ſ Quaſi panē tuum ſup trāſeuntes mitte. qꝛ ſi. r. ſ pdicatores vel p̄cepta. vnde. concreſcat vt plu. d. m.
terram. Si replete fuerint nubes.
ſ pdicatōis ſ mortales ſ enim ſ i fine.
ymbrem ſup terram effundēt. Si
ſ hō ſ i calore caritatis ſpūs ſci
ceciderit lignū ad auſtrum aut ad
ſ in frigore infidelitatꝭ ſ morien
aquilonem. in quocūq̄ꝫ loco ceci
do ſ metuit.
ſ pſecutionē aduerſoꝝ
derit ibi erit. Qui obſeruat ventū
ſ facto vel verbo. ſ blādientium adulationes
nō ſeminat. ꝛ qui ꝯſiderat nubes
ſ vitā eternā.
nunq̄ꝫ metet. Quō ignoras q̄ ſit
ſ tui quō in te ingreſſus ē
via ſpūs. ꝛ qua rōne cōpingantur
ſ etiā tuaꝝ ſ nemine ſciente ſ matris.
oſſa in ventre pregnātis. ſic neſcis
ſ occulta.
opa dei qui fabricator eſt omniū
ſ opa bona et verba
Mane ſemina ſemen tuū. ꝛ veſpe

In riſu faci. ⁊c. Predicant magis vt alliciant. q̄ȝ vt pficiāt

Pecunie ob. Uñ. Dextera eoꝝ repleta eſt muneribus. ꝛ ſacerdotes in mercede docebant

In cogitatōe t. Simplicitas monet ne vel ira vł leuitate. maioribus maledicamus quia ſepe eis etiā cum nō timebamus q̄ diximus nunciantꝰ. etiā ſi in cubili

Ca. XI.

Trāſeūtes Apoſtos fructificatōi. Uñ. yſaias. Beatꝰ q̄ ſeminat ſuper aquas. vbi bos ꝛ aſinus calcant.

Da partes ſeptem. Uetꝰ teſta: e ſeptima dies. ſcꝫ ſabbatū precipue honoratur. nec non et octo qd eſt nouū. ſine altero eīn nō valet alterū

Si ceciderit. Quaſi diceret. locum quē hic tibi p̄paraueris. in futuro habebis

Qui obſeruat Aſi dicat. omī petenti tribue. vł corpale ſolatium. vel dei verbū ne forte p̄tereas eū q̄ dignus eſt accipe. ꝛ oī tpe. Qui eīn obſeruat ⁊c. In media tēpeſtate ſeminandū eſt. quia neſcimus que ſit volūtas ſpūs. ꝛ hoc ē Quomō ⁊c.

Mane. omī tpe. ſcꝫ a mane in veſperū et econuerſo. vel in puericia et in ſenectute. Qui eīn pſeuerat ſaluabitur.

Letare ⁊c. Hic vſq₃ ad finem libri he breí ad ſe referũt· in q̃bus dicunt ſibi preci pi vt fruantᷣ diuitijs anteq̄₃ captiuitas ſup ueniat eis. vel miſeria ſenectutis ita tñ vt cor habeãt in lege dei · et ambulent in mãdatis dei· nõ in carnis deſi derijs · et p omnib₉ q̃ fecerint· ſe iudicandoſ ſciant. Nos vero hoc ſuꝑioribus iungimus quibus ait· Mane ſe. ſemen tuũ ⁊c

Ca. XII.

Hinc vſq₃ ad finẽ ca pituli· legitᷣ trib₉ mõis ſcʒ de iudicio· ſenectu te· captiuitate· ⁊ huiũt quedã gloſe· qñq₃ diu abus ſententijs· qñq₃ vero inueniũtᷣ ſcdm omnes ſentẽtias.

Anteq̄₃ tene. ſ. Sol conuertetᷣ in tene bras· ⁊ luna in ſangui nem· anteq̄₃ veniat di es dñi magnus.

Luna nõ dabit lu men ſuũ· ⁊ ſtelle cadẽt de celo· ⁊ virtutes ce loꝝ mouebũt· q̃ ſũt cu ſtodes domus. i. hui₉ mundi· ⁊ viri fortes er rore decepti nutabũt vel in morte e̾q₃ ſol et luna ⁊ ſtelle ⁊ nubes ⁊ pluuie ceſſant ei

Et claudent h. Ne videãt luſus iuue nũ· oĩa eñ talia ſunt eis importabilia.

ʃ opus.
ne ceſſet man₉ tua. quia neſcis q̃d
ʃ placeat deo remuneratori ʃ oriatᷣ
magis oriatᷣ hoc aut illud. et ſi vtꝝ
† ʃ Sic tandem. Aliter enim horrendum eſt in cidere in man₉ dei viuentᷣ.
q̄₃ ſimul melius erit† Dulce lumen
† ʃ corporis et mentis· ¦ ʃ in iudicõ ʃ iuſti
⁊ delectabile eſt† oculis ¦ videre ſo
cie ʃ et.
lem · Si annis multis vixerit ho
† ʃ in ꝓſperitate vel bonis opibus
mo· ⁊ in his omnibus† letus fuerit
ʃ ſemp· † ʃ diem mortis. Unde in
meminiſſe debet† tenebroſi tempiſ
omnibus diebus memorare nouiſſima tua · et
⁊ dierum multoꝝ · qui cum vene
inceter· non p.
rint vanitatis arguuntᷣ preterita'.
ʃ yronice ʃ i dño. Unde. Gaudete ſemp i dño non in mundo. ¦ ʃ añq̄₃ ſenectus veniat· vel ca ptiuitas babiloni. vel romana.
Letare ergo iuuenis in ¦ adoleſcen
† ʃ Quod tibi placet
tia tua· ⁊ in† bono ſit cor tuũ in die
bus iuuentutis tue · ⁊ ambula in
ʃ voluptatis ʃ ſapie
vijs cordis tui· ⁊ in intuitu oculo
ʃ tamen ¦ ʃ ſemp meditare
rum tuoꝝ· ⁊ ¦ ſcito q̄ pro omnibus
ʃ que facis. ¦ ʃ vbi manifeſta erunt abſcondi ta cordis noſtri·
his adducet te de₉ in ¦ iudicium

Ca. XII.

ʃ Omnes prauos motus a pte ſcotũ.
Aufer irã a cor
ʃ vicia iuuentutis
ʃ oẽs malas voluntates
de tuo· ⁊ amoue maliciam a carne
† ʃ carnis comes adoleſcentie.
tua· Adoleſcẽtia eñ ⁊ † voluptas.
ʃ tranſitoria ʃ et † ʃ qui te fecit· qui te iu dicabit.
vana ſunt Memẽto † creatoris tui
etiã
in diebus iuuẽtutis tue · añq̄₃ ve
ʃ ſenectutis· mortis. iudicij
niat tempus afflictionis tue· ⁊ ap
captiuitatis
propinquent anni de quib₉ dicas
† ʃ id eſt· anteq̄₃ auferantur iudices tui . et viri ſancti ¦ ʃ veniente iudice.
non mihi placẽt† Anteq̄₃ ¦ tenebre
¦ ʃ ſenſus corporis qui in ſenectute debilitatᷣ.
ſcant ſol ⁊ ¦ lumen ⁊ ſtelle ⁊ luna.
† ʃ ꝓphete ʃ completis que prenunciant
¦ ʃ ad cõpletiõꝫ verborũ ſuorũ.
⁊ reuertantᷣ† nubes ¦ poſt pluuiam
ʃ recedẽtes ¦ ʃ angeli cuſtodes domus.
ʃ coſte que muniunt mollia corporis·
Qñ ꝯmouebuntᷣ ¦ cuſtodes dom₉
ʃ turbabuntᷣ ʃ in exercitu tuo· † ʃ crura totum corp₉ ſuſtinentia· ¦ ʃ debiles non valentes mo
⁊ nutabunt † viri fortiſſimi· ⁊ ¦ oci
lere cibũ· ʃ dẽtes ʃ verba magiſtrorum.
oſe erunt molẽtes in minuto nu
† ʃ caligabunt· ¦ ʃ oculi· ʃ prophete qui de ce lo ſolebant viſionis ſue lumen accipere.
mero et† tenebreſcẽt ¦ vidẽtes ꝑ fo
¦ ſenes qui ñ poſſunt ambulare in domo ſcdẽ
ramina· ⁊ ¦ claudẽt hoſtia in platea

ʃ adueniente captiuitate hieruſalem humilia bitur † ʃ chaldei
in humilitate vocis molẽtes · ⁊ † cõ
† ʃ quaſi hieremie voce inuitati. ¦ ʃ galli. ʃ ni mia ſenectute nihil valentes diſcernere. ¦ ʃ au
ſurgent† ad vocez ¦ volucris · ⁊ ¦ ob
res que delectantur carmine. vel chori pſallen tium in choro
ſurdeſcent omnes filie carminis :
ʃ dei potentiã ʃ laſſis poplicibus· † ʃ ingredi·
¦ ʃ ne cadant ʃ ipſi hoſtes morte ſennacherib
Excelſa quoq̄₃† timebunt· ⁊ ¦ formi
¦ ʃ plana† ʃ caneſcet caput ʃ methaphora·
¦ ʃ virga quam hieremias vidit.
dabunt in ¦ via· † florebit ¦ amigda
ʃ intumeſcent tibie. † ʃ nabuchodonoſor cũ exercitu ſuo. ¦ ʃ Refrigeſcet libido organis membrorum deficientibus
lus · impinguabitᷣ† locuſta· ⁊ ¦ diſſi
† ʃ amicicia dei cum iſrael ¦ ʃ ſic diſſolut₉ ʃ dei auxilio deſtitutus·
pabitur caparis Quoniã† ibit ¦ hõ
ʃ in terram ¦ ʃ obſidione vallati.
in domũ eternitatis ſue ⁊ ¦ circui
ʃ in funere vel in furore.
bunt in platea plangẽtes . Anteq̄₃
ʃ gloria iſrael.
ʃ continuatõ vite: ¦ vnde venit·
rumpatᷣ funis argenteus· ⁊ ¦ recur
ʃ vel catena ¦ ʃ methaphorice·
ʃ aĩa ꝑcioſa ps hoĩs. ʃ homo·
rat vita aurea. ⁊ conteratur ¦ ydria
ʃ id eſt· donec vobis ſanctaſanctorũ precepta legis et gratia ſpũſſancti auferantur·
† ʃ qua extrahitur aqua
ſuꝑ fontẽ · ⁊ ꝯfringatᷣ† rota ſuper ci
ʃ corp₉· † ʃ vñ egreſ
ſternam· ⁊ reuertatur puluis i † ter
ſus in lumbis abrae ¦ ʃ anima· ʃ grã ꝓphetie qua quondam fruebaris
ram ſuam vnde erat ¦ et ſpũs rede
ʃ deum ʃ nõ eſt enim de traduce·
at ad eum qui dedit illum· Uani
tas vanitatum dixit eccleſiaſtes et
ʃ Commẽdat ea que dixit et allegorice dicta inuit·
omnia vanitas. Cunq̄₃ eſſet ſapiẽ
tiſſimus eccleſiaſtes· docuit popu
ʃ qua
lum ⁊ enarrauit que fecerat· ⁊ iue
ſi miſtica
ſtigans ꝯpoſuit ꝑabolas multas ·
ʃ auditori
que ſunt verba vtilia · ⁊ cõſcripſit
ʃ ideo retinendos
ſermones rectiſſimos · ac veritate
ʃ Nõ mea tãtum· † ʃ Acriter pungen tes pigros· et excitãtes ſomnolẽtos non palpã tes·
plenos. Uerba ſapientiũ ſicut† ſti
ʃ mẽtis
muli· ⁊ quaſi claui in altum defixi
ʃ multorum ʃ nõ temere
que ꝑ magiſtrorum conſiliuꝫ data
† ʃ ideo digniora ʃ magiſter veſter vn₉ eſt chri ſtus ¦ ʃ ergo ʃ uerbis
ſunt † a paſtore vno. ¦ His ampli₉
ʃ quia.
¦ ʃ Si his cõtentus nõ fue ris et ultra queſieris
fili mi ne requiras ¦ Faciendi plẽs
ʃ tibi† ʃ infinita curi oſitas
libros nullus eſt finis . † frequens
ʃ nõ tantum ſpiritus·
q̄₃ meditatio. carnis eſt afflictio .

Et conſurgẽt. Quia nõ poſſunt dor mire · refrigeſcẽte ſan guine ⁊ ſiccato humo re quib₉ alitur ſopor

Diſſipabitᷣ ca. Caparis renibus va let· et quia circa parteſ illas libido regnat · ꝑ caparim ſignificatᷣ · q̃ petre heret ſicut iſrael deo

Caparis mane ape rit flores ad ſolis ortũ veſꝑe aũt recondit eoſ cum ſolis occaſu. Sic eos qui in ꝓſperitate gratulantᷣ· in aduerſi tate vero deſiſtunt a bono

Anteq̄₃ r. ⁊c Re dit ad ſuꝑiora vbi ait Memẽto creatoriſ tui ⁊c· ⁊ ſimile fine ſenten tiam concludit·

Et reuertatᷣ ⁊c. Antequã reuertaris i babiloniam vnde es egreſſus i lũbis abrae ⁊ incipias in meſopo tamia ꝯteri vnde pro fectus es

Uanitas va. ⁊c Poſt deſcriptionem humane fragilitatis · ⁊ mortis · pulcre quod poſuerat ꝯcludit Ua nitas vani. ⁊c Quaſi. Noli luxuriari · noli delicias q̄rere. cũ ſciaſ te celeri fine tranſire ⁊ ad iudiciũ feſtinare.

Uerba ſapien. ⁊c. Ne videatᷣ temere poſt legem ꝑ moyſen ipſo deo ꝓmonẽte da tam· noua ꝓcepta cu dere. dicit hec verba ſapientium eſſe.

Finem loquendi ⁊c. Quia diuerſoꝝ diuerſas ſententias tanq̄ cō cionator induxerat· hoc fine omnes conciliat ſcʒ deum time· hoc ſolum ai unt hebrei in autoritate habitum· quia hic intentionem ſuā oſtendit· cum videatur in multis ad voluptates hortari·

Stabat amos ſupra muꝝ litum· Et dixit dominus ad eū. Quid tu vi des amos: trullam cementarij ego video linientē muꝝ. In trulla tria con ſiderant᷑ Acumen· lignum· ⁊ planicies. Acumine dura eijciunt᷑· ligno eminē tia intus reſtringūtur· plan itie omīa adeq̄n tur et poliunt᷑ Muruſ ex politis ⁊ impolitis lapidibus et cemento conſtat. Murus iſte mundi vniuerſitas eſt cuius diſpoſitio et di uerſitas ex rerum va rietate conſtat· ſicut in muro quedam latent quedam ꝓminent· om nia tamē ęquant᷑· ita ī mundo quedam quę latent ad ortū ꝓdeunt ⁊ quę ſunt ad occaſuꝫ tendunt ⁊ occidūt· om nia tn̄ vno fine clau duntur et ęquant᷑. Sup hunc murum. i. ſup hanc varietatē ⁊ diuerſitateꝫ ſtabat amos· ſemꝑ ſe ad anteriora mente extendēs. Salomon vero ſubter vel iuxta hunc muꝝ ſtabat ⁊ nō deſuꝑ· tandē conſiderās ſubtili inquiſitō ne varietatem ⁊ reꝝ mutabilitatē· intellexit omīa eſſe vana ⁊ caduca Mo ritur eñ doctus cum indocto: pauꝑ cum diuite· ⁊ hu͛modi ſimilia. Et ſicut in principio dictū eſt· tria ededit volumīa· ꝓuerbia. eccleſiaſten. cantica cā ticorum· In quibus tria hominū genera exprimit· incipiētes· ꝓficientes· ⁊ ꝑ fectos. Inde trinomius dictus eſt. ydida. i. dilectus· eccleſiaſtes. i. cōciona tor· ſalomon. i. pacificus. In titulo ꝑabolaꝝ vocat ſe filium regis iſrael· ibi eñ loquit᷑ maioribus ⁊ minoribus· incipientibus et rudibus· ⁊ ad plures. In eccleſiaſte vero filium regis hieruſalē· iam hic ad ꝓfectos loq̄tur. et ad paucos· In cantico tn̄ ſalomon ſe vocat· ibi ꝑfectis et ęqualibus more bo ni oratoris· in hoc libro loquit᷑ ad populū iam penitentē

Legitur eñ ſalomon deum offendiſſe ſupra omnes coetaneos ſui tꝑis et in tm̄ vt ydolatra ſit factus amore mulierum· et templa tribus ydol᷑ ar ca hieruſalem conſtruxiſſe. Unde ⁊ thuriſicaſſe dicit᷑. Hebrei tradūt illum penituiſſe· et in illa penitentia hunc librum ꝯpoſuiſſe· in quo oſtendit om nia vana ⁊ caduca eſſe. et ita reuocat eos ab errore viciorum et peccatoruꝫ ad penitentiam ſui exemplo. Materia eius eſt trulla cementarij. i. mundi mutabilitas vt dictum eſt. Intentō eſt nos reuocare ab appetitu reruꝫ mū danarum. et contemptu eaꝝ. vt cum amos non ſubter vel iuxta ſed ſupra murum ſtemus. Modus talis more ꝓphetico ꝓmittit ꝓhemiuꝫ. in quo oñ dit quis ſit et qui loquitur. et ad quos loquat᷑. Notandum etiā ꝙ nō om nes ſententię quę hic ponunt᷑ ſunt ſalomonis· ſed diuerſorum· Non enim tam ſapienti hoc conueniret. ſ. bonum eſt vt quis bibat ⁊ comedat. Et il lud. Unus interitus hominū ⁊ iumentorum· Et illud Quid amplius ha bet ſapiens ſtulto: ⁊c. Poſitis itaq̄ꝫ diuerſoꝝ ſententijs· more boni conci onatoris. qui vt omnes audiant ipſum. manu ſilentium indicit. ſuam ſen tentiam ꝓmulgat quā omnes acclamant firmiter tenere. Ita finem loquen di omnes pariter audiamus· Deū time· et mādata eius obſerua. Hoc ē ⁊c

ſ vnanimes ſ nullus excuſet ſe
Finem loquēdi· pariter omnes au-
ſ hunc. ſ. ſ filialiť ſ ſic·
diamus· Deū time ⁊ mādata eius
ſ inuiolata ſ ad ſ fact⁹ a deo ſ time· qꝛ
obſerua· Hoc eſt omis homo Cū
cūcta· q̄ fiūt mala. ſ. et bona. ſ diſtrictū.
cta quę fiunt adducet in iudicium
ſ et iudicabit ſ etiam ō cioſo verbo ignoran
pro omni erraто· ſiue bonum ſiue
ter prolato
malum ſit

Explicit liber eccleſiaſtes

Salomon filius dauid regis iſrael iuxta numeꝝ vocabuloꝝ ſuoꝝ tria volumina edidit. quoꝝ primus eſt maſloth· quē greci ꝑabo las. latini ꝓuerbia nominant. eo ꝙ in ipō ſub comparatiua ſimili tudine. figuras verborum ⁊ imagines veritatis oſtendit. ipſam autē veri tatem ad intelligendum ingenio legentiū reſeruauit· Secundū librum coe leth vocauit· qui grece eccleſiaſtes vocat᷑. latine concionator. eo ꝙ concio nes non ſolū ſpūaliter ad vnum ſicut in prouerbijs ſed ad vniuerſos gene raliter dirigant. docens omnia quę in mundo cernimus vana eſſe· et bre uia. ⁊ ob hoc minime appetenda. Tercium librū ſiraſirim ꝓnotauit· qui ī la tinam linguam vertit᷑ in cantica canticoꝝ. Ubi ꝑ epitalamicū carmen con iunctionem chriſti. et eccleſię miſtice canit. Dicit᷑ aūt canticum canticoꝝ eo ꝙ omnibus canticis ꝓferat᷑. Sicut in lege quędam dicunt᷑ ſancta. quibus maiora ſunt ſanctaſanctoꝝ. In his quidē trib⁹ libris triū generꝝ diſciplīas compoſuit. quib⁹ ad reꝝ ſcientiā ꝑuenit᷑. In primis nanq̄ꝫ ethicam· i. mora lem. poſt hoc phiſicam q̄ qualitatē naturę ꝯprehendit. ad vltimū theori cam. i. ꝯtemplatiuā. In ꝓuerbijs eñ moralia docens ꝑ ꝯmunē quendā lo quendi vſum altiorē intelligentiā edidit. ꝯſeruationeq̄ꝫ mandatoꝝ· et do ctrinę cęleſtis inſtitutionē ſuccinctis verbis breuib⁹ ſentētijs coaptat. Sūt aūt ꝓuerbia ſub verbis alijs res alias explicantia. q̄ aliter q̄ꝫ dicunt᷑ intel ligunt᷑· plus in virtute ſentētiaꝝ q̄ꝫ in ſono verboꝝ habēt quę greci par tima vocant. Eccleſiaſtes reꝝ naturas diſcutiens cuncta in mundo vana. et caduca eſſe deꝓhendit· reꝝq̄ꝫ omniū fragilitate conſpecta renunciari mū do ammonuit. In canticis canticoꝝ ſuꝑgreſſus viſibilia atq̄ꝫ ꝯtemplans ea quę ſunt cęleſtia vel diuina. ſub ſpecie ſponſi ſpōſęq̄ꝫ. chriſti ecc̄ięq̄ꝫ vni tatem declarat. atq̄ꝫ animā ad amorē cęleſtium excitans ꝑueniendū ad cō ſortium dei prouocat· Illud vero nō eſt putandū qꝺ ab auditoribus no ſtris traditur apud hebręos hanc fuiſſe conſeruationē. ne cuiq̄ꝫ hūc libruꝫ legere ꝑmitterent. niſi viro iam ꝑfectę ſcientię et roboratę fidei impitia nō tam erudiret ꝯgnitio lubricas mentes q̄ꝫ textus ad concupiſcentias corpo rales converteret

Salomon. i. pacificus. quia in regno eius pax ꝑ quā futura pax eccl̄ię figurabat᷑. Ydida. i. dilectus ⁊ ſignificat illum de quo dicit᷑. ſpecioſus for ma ꝓ fi. ho. ꝓpterea b. t. d. ī e. Eccleſiaſtes. i. concionator· et ſignificat illum qui rationabiliter erat allocuturus. et congregaturus eccleſiam. Iuxta nu merum vocabulorum tres fecit libros· ꝓuerbia. i. in quo libro docet ꝑuu los non tam ętate q̄ꝫ ſcientia. de equanimi conuerſatione in mundo. ſcʒ q̄ liter licite poſſint vti temꝑalibus Eccleſiaſten in quo inſtruit homines ꝓ uectioris ętatis ad contemptum caducoꝝ. Cantica canticoꝝ. ſcʒ hoc opus in quo virum ꝯſummatum docet. de ſolo amore dei vt requieſcat inter bra chia ſponſi· Unde et canticum canticoꝝ dicit᷑ ſua dignitate omnia alia ex cellēs cantica· per illa quippe vitant᷑ vicia· cauetur hoſtis· per iſta locuple tamur virtutib⁹· domino coniungimur Simili ordine etiā philoſophi iſti tutiones ſuas ponunt· primum ethicam docent· poſtea phiſicam. et quem in his profeciſſe vident ad theoricam vſq̄ꝫ ꝑducunt

Materia. ſponſus ⁊ ſponſa. id eſt· caput et eccleſia. ⁊ modus quali deſi derio membra capiti cohereāt· ⁊ ei placere contendāt· ⁊ quę dona ab illo vel in pn̄ti accipiant vel in futuro expectent. ⁊ quali affectione ſponſus ec cleſiam diligat eam laudans et ammonens et confortans. Finis eſt dile ctio dei

Quattuor mihi in hoc oꝑe inueniſſe videor. ꝑſonas. ſponſum· ⁊ ſoda les ipſius. ſponſam ⁊ adoleſcentulas cum ea· Alia a ſponſo· alia dicunt᷑ a ſponſa. nonnulla a iuuenculis. quedam a ſodalibus ſponſi. Congruum quippe eſt vt in nuptijs ſit adoleſcentulaꝝ multitudo cum ſponſa· iuuenuꝫ turba cum ſponſo Sponſum: chriſtum intellige· ſponſam: eccleſiā ſine ma cula et ruga. Angelos vero ⁊ eos qui ꝑuenerunt in viruꝫ ꝑfectum intellige amicos ſponſi. Adoleſcentulę ſunt ſponſaꝝ incipientium turbę· iuxta mo dum quendam ſalutē adepte. Ex hoc aūt libro gentiles ſibi epithalamiū vendicarunt. et iſtius generis carmen aſſumptū eſt

Si vis aſcendere ad canticū canticoꝝ neceſſe eſt de ęgipto egredi· vt p⁹ tranſitum maris rubri ſubmerſis inimicis primū poſſis canere canticū. Sꝫ quia adhuc longe es a cantico canticoꝝ: ꝑambula terrā deſerti ſpiritualit᷑ et conſequenter iordanis ad ripam conſtitutus. ſcdm̄ canticum canas. Au dite cęli quę loquor ⁊c. Et cum vniuerſa tranſieris ad altiora conſcende. vt poſſis anima decora cum ſponſo. et hoc canere canticū canticoꝝ

Notandum ꝙ ſponſa ſemꝑ in domo. vel in lectulo. vel in aliquo interi ori loco cum ſponſo manere ꝯcupiſcit· qꝺ mulieribus ꝯgruit. Ipſe: qꝺ ma ſculorum eſt. ad forinſeca vineaꝝ vel ad huiuſmodi oꝑa amicam euocat· quia nimiꝝ eccleſia ſi poſſet fieri in tranquillitate pacis dn̄o ſobolē educa re deſiderat. At ip̄e in pn̄ti eā crebris tribulatōib⁹ exercet· quo mundior ad ęterna ꝑueniat. ne ſi ꝓſpera ꝯtingāt incolatu pn̄tis ſęculi vel exilij delecta ta· minus ad cęleſtē ſuſpiret patriā

Synagoga: congregatō. qꝺ ⁊ lapidum. ecc̄ia ꝯuocatio· qꝺ ratōnabiliū Utraq̄ꝫ aūt hęc portio iuſtoꝝ in eadē fide chriſti ⁊ dilectōe diuerſis tēpo ribus. illa expectādo vēturꝝ iſta ſuſcipiendo preſentem. conſors effecta eſt.

Omnes animę motiones vniuerſitatiſ conditor deus creauit ad bonū ſed vſu noſtro ſepe fit. vt res quę ꝑ naturā bonę ſunt· dum male his ab utimur nos ad peccatum deducant. Unus ex animę motibus amor eſt. quo bene vtimur ſi ſapientiam amemus· et veritatem· Male aūt· ſi carnē aut ſanguinem. Tu igitur vt ſpiritualis audi ſpiritualiter amatoria ver ba cantici cantari. et diſce motum animę tuę· ⁊ naturalis amoris incendiū ad meliora transferre